1 DECEMBER 1935 VERSCHIJNT MAANDELIJKS No. 12

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN

Redactie en Administratie: PRINS HENDRIKSTRAAT 7, BANDOENG

A. C. NIX & CO. BANDOENG

ALVORENS TOT BOUWEN OVER TE GAAN WENDE MEN ZICH EERST TOT:

LIM A GOH het OUDSTE Aannemersbureau ter plaatse

MEEST MODERNE ontwerpen en SOLIDE bouw. Diverse dankbetuigingen ter inzage.

CHINEESCHE VOORSTRAAT No. 12 — TELEFOON No. 2449 — BANDOENG.

Vereenigd

Versterkt

Behouden.

Bibliotheek van de Technische Hoogeschool DELFT

N. V. Handel Maatschappij „DE CONCURRENT"

JUWELIERS — HORLOGERS

//

Bandoeng — Bragaweg — Telef. 667

ONZE FIRMA GENIET HET

VERTROUWEN VAN DUIZENDEN

OVER DEN GEHEELEN ARCHIPEL

TRT (tresor) 525

Het Oudste en Meest Betrouwbare adres voor:

BOUWMATERIALEN, IJzer-, Staal- en Koperwaren, Ambachts-, Land- en Tuinbouwgereedschappen, Scheepsbenoodigdheden, Verfwaren en Vernissen enz. enz.

IS NOG STEEDS

Ang Sioe Tjiang Handel Maatschappij N. V.

BATAVIA — BANDOENG

Laat Uw

Water- Gas- Electriciteit

installaties

UITVOEREN door

Techn. Handel Mij. vh. de Rooy & Co. Bandoeng

Kawie-Holvast Malang

Holvast & Co. Soerabaia.

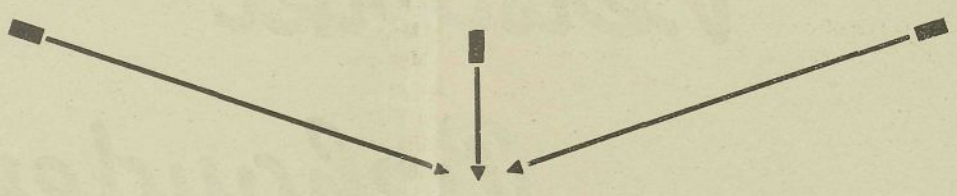

Wij zorgen, dat U over ons werk tevreden zult zijn.

Voor Uwe luxe- en huishoudelijke artikelen

naar:

N. V. Hs. Vg. ONDERLING BELANG

Soerabaia — Bandoeng — Djocja — Malang

Ruime sorteering Dames-Modes, Heeren-artikelen.

1 DECEMBER 1935 VERSCHIJNT MAANDELIJKS No. 12

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGE

Redactie en Administratie: PRINS HENDRIKSTRAAT 7, BANDOENG

INHOUD: Salarismaatregelen 1936. — C. G. O. Eindadvies verificatiecommissie. — Nieuwjaars advertenties. — J. H. Antonisse. — Kalender. Ontspanningsverlof Uitkeering pensioen bij overlijden. — Vervulling vacatures. Van de Centrales. — Uitstel salarismaatregelen. — B. V. wegens langdurigen dienst. — Verplichte bijdrage W. & W. fonds. — De Bondsstem. — Ambtenarenrecht en Georganiseerd verzet Technische Mededeeling Ingezonden De tegengang v. e. waterverspilling. — Storm ijs en walvisschen. — Mededeeling Penningmeester. — Kasoverzicht 3de kw. '35. Ontvangen contributies. — Officieel. — Mutaties.

DE SALARISMAATREGELEN VOOR 1936.

Salariskorting niet ingevoerd.

Aan een publicatie in het Bat. Nieuwsblad van 12 November j.l. ontleenen wij de volgende gedeelten van een interview met den Hoofdambtenaar voor Algemeene Ambtenaarszaken de heer Westerouen van Meeteren.

De heer van Meeteren deelde mede, dat de voornaamste maatregelen thans alle door de bezoldigingscommissie en de commissie voor G. O. bestudeerd zijn [1]) en dat de desbetreffende voorstellen alle, op enkele uitzonderingen van ondergeschikt belang na, bij de regeering zijn ingediend.

De Regeering zal binnenkort in het college van gedelegeerden een exposé van den stand van zaken geven; vermoedelijk in December.

Hoewel de overige maatregelen de aanvankelijk noodig geachte tien millioen niet zal opleveren, zal naar het zich laat aanzien, **een algemeene salariskorting vermoedelijk niet worden ingevoerd.**

Wat de **regionale bezoldigingen** aangaat, deelde de heer van Meeteren ons mede, dat de reeds gemelde kortingen op de H. B. B. L.-salarissen van de desbetreffende ambtenaren niet bedoeld zijn als tijdelijke maatregel, in afwachting van de definitieve schalen, doch het eindvoorstel omvatten.

Wordt dit voorstel aanvaard, dan zullen de regionale betrekkingen op Java en Madoera dus bezoldigd worden per 1 Januari a.s. met 90% der H. B. B. L., per 1 Juli a.s. met 85% en per 1 Januari 1937 uiteindelijk met 80%.

Uit de invoering der regionale schalen wordt een besparing van drie en een half millioen verwacht voor 1936, later zal zij natuurlijk hooger zijn.

Ten aanzien van de **overgangsbezoldigingen** kan gezegd worden, dat vermoedelijk *geen wijziging zal worden gebracht in het voornemen om die in een vierjarig tijdvak te doen verdwijnen.*

Echter zal een uitzondering worden gemaakt voor hen, wier bezoldiging voor een zeer belangrijk gedeelte uit O. B. bestaat, aangezien betrokkenen anders al te veel gedupeerd zouden worden.

De **overgangskorting** zal in verband met de motie van den Volksraad en het advies van de Commissie voor G. O. wellicht nog een jaar, dus tot 1 Januari 1937, gehandhaafd blijven.

Men weet, dat het hier gaat om de bepaling in de H. B. B. L., dat niemand vóór 1 Januari 1936 meer kan ontvangen dan 83% van zijn oude B. B. L.-bezoldiging.

Uit de afschaffing van de overgangsbezoldigingen wordt voor 1936 een bedrag van negen ton verwacht, voor de volgende drie jaren veel minder. Men ziet dus — aldus de heer van Meeteren — dat deze zaak niet zoo veel omvattend is als wel verondersteld werd.

Op het kantoor voor ambtenaarszaken wordt thans nog gewerkt aan de voorstellen tot vermindering van de loonen en overgangsloonen. Waarschijnlijk zullen de desbetreffende voorstellen binnen enkele dagen in zee kunnen gaan. Uit dezen maatregel wordt een bezuiniging van 1.5 millioen verwacht.

Wat de overbrenging van sommige betrekkingen naar het maandloonersreglement betreft zeide de heer van Meeteren, dat hiermede een veel kleiner aantal functies gemoeid is, dan in ambtenaarskringen verondersteld werd.

De maandlooners zullen de regionale bezoldiging ontvangen.

Het eenig verschil tusschen hen en de bekleeders van regionale betrekkingen is dus, dat de maandlooners **niet** in het ambtelijk verband zijn opgenomen.

Ook de **invoering van barrières**, teneinde een al te snelle promotie naar sommige rangen te voorkomen, achtte de heer van Meeteren een maatregel, welks omvang overschat is.

[1]) Zie eind advies der Commissie in dit nummer.

Firma OEI TIONG HIN

BANDOENG - SOENIARADJA 41
Telf. Nos. 1815 en 1832

SOEKABOEMI - Gr. POSTWEG
Telefoon No. 4

Van ouds JE adres voor goed gesorteerde

Bouwmaterialen-, Hang- en Sluitwerk
Sanitair en Verfwaren.

Wij vroegen nog of wellicht overwogen is de twee millioen, welke thans gederfd worden doordat de voorgenomen verhoogingen van de pensioenskorting niet doorgaat, op een of andere wijze op de ambtenaren te verhalen.

De heer van Meeteren antwoordde pertinent ontkennend; daarvan is geen oogenblik sprake geweest.

Aan het slot van ons onderhoud sprak de heer van Meeteren nog zijn waardeering uit voor de wijze, waarop de commissie voor G. O. advies heeft uitgebracht over de voorgenomen maatregelen.

„Het personeelsvraagstuk'', zeide de hoofdambtenaar voor ambtenaarszaken, „is een zeer moeilijke kwestie. Zij is als een veelkoppige hydra: slaat men er één kop af, dan komen er drie voor in le plaats. Dit moge bij het oefenen van critiek wel bedacht worden''.

Tot zoover de inlichtingen van het B.N.

Wij verheugen ons in eerste instantie in de mededeeling van het achterwege laten van een algemeene salariskorting en dat het niet doorgaan van de verdere pensioenskorting op geenerlei wijze op de actief dienende ambtenaren zal worden verhaald. Wij vernemen nog, dat indien de bovengeschetste maatregelen wordt ingevoerd een bezuiniging zal worden verkregen uit:

de regionale regelingen	*f* 4.25 m.n.
maandlooners	„ 1.50 „
overgangsbezoldiging en idem korting	„ 1.80 „
parallelschalen	„ 0.20 „
Totaal	*f* 7.75 m.n.

Wij zijn dan nog verre van de verwachte bezuiniging van 10 millioen gulden en bestaat er alleszins aanleiding het vertrouwen te koesteren, dat de Regeering voor 1936 een gunstiger aspect der begrooting verwacht.

Maar, zoo vragen wij ons af, bestaat er dan niet eerder aanleiding de uitvoering van de voornemens tot bezuiniging op de personeelsuitgaven op te schorten voor den tijd van een halfjaar, zooals in het rekest der centrales is voorgebracht — zie in dit nummer — tot tijd en wijle meerdere zekerheid is verkregen omtrent de thans reeds geconstateerde prijsstijging van de levensbehoeften. Een prijsstijging eenerzijds en een verdere verlaging van de inkomens der ambtenaren anderzijds zal onherroepelijk tot een debacle aanleiding geven.

COMMISSIE VOOR GEORGANISEERD OVERLEG.

Eindadvies aan de Bezoldigingscommissie.

Batavia-Centrum, 22 October 1935.

1). Als samenvatting van hare adviezen omtrent de voorgenomen maatregelen op salarisgebied, heeft de Commissie voor Georganiseerd Overleg de eer het navolgende te doen dienen.

2). De Commissie heeft thans achtereenvolgens van haar gevoelen doen blijken:

a. Over de **afschaffing der overgangsbezoldigingen** en de **handhaving (gedeeltelijk) van de overgangskorting** (advies van 28 Augustus 1935).
b. Over de **overbrenging van betrekkingen** van bijlage A der H.B.B.L. naar bijlage B en **terugbrenging van de bezoldigingen naar wezenlijk regionaal peil** (adviezen van 28 Augustus 1935 en 7 October 1935).
c. Over de **overbrenging van betrekkingen** uit de H.B.B.L. **naar het Maandloonersreglement** (advies van 16 October 1935).
d. Over de **vermindering van de maand- en dagloonen** en de **afschaffing van de overgangsloonen** (advies van den heer Hegt).

3). Bij de vorming van haar oordeel over dit complex van maatregelen heeft de Commissie zich **van den aanvang af gesteld op basis van de realiteit,** in dezen de herhaaldelijk te kennen gegeven bedoeling van de Regeering om voor 1936 te komen tot een sluitend budget, waarbij was gerekend op een bezuiniging van ongeveer *f* 10 millioen, te vinden op de salarissen der Landsdienaren. **Dat zij intusschen geenszins geacht wil worden in te stemmen met het uitgangspunt, dat eene bijdrage van dezen omvang van de ambtenaren moet worden gevraagd, blijkt voldoende uit het eerstaangehaald advies van de Commissie van 28 Augustus j.l. Hetzelfde geldt ten aanzien van het voornemen om het bedrag, dat na de vermelde technische voorzieningen nog aan het totaal van *f* 10 millioen ontbreekt, door een lineaire salariskorting te vinden.**

4). De Commissie realiseert zich, dat bij opvolging van hare bovenvermelde adviezen aan het financieele

resultaat van dit complex van technische salaris-maatregelen afbreuk zal worden gedaan, en dat dientengevolge de kans op een — grootere — lineaire korting wordt vermeerderd. Dit heeft haar uiteraard van hare adviezen niet kunnen terughouden, aangezien de voorgestelde amendeeringen naar hare overtuiging in ieder geval volstrekt noodig zijn. Zooals gebleken is, neemt in dit opzicht alleen de vertegenwoordiger van de AVA een eenigszins afwijkend standpunt in, overeenkomstig het oordeel zijner centrale, die bij de meeste der voorgenomen maatregelen minder nauw betrokken is en zich daarom anders tegenover den onderlingen samenhang dier maatregelen met eene eventueele salariskorting ziet geplaatst.

5). **In een enkel geval — dat van de overgangsbezoldigingen — heeft de Commissie zelve de compensatie aangegeven voor de te derven besparing, wanneer aan haar advies gevolg wordt gegeven. Met het oog op het zeer bijzonder, (zeer ongewenscht) karakter van de voorgenomen afschaffing dezer overgangsbezoldigingen heeft zij zelfs subsidiair in overweging gegeven deze compensatie te zoeken in eene lineaire korting welke zou kunnen gesteld worden op 1 à 1½%.**

6). **Het spreekt vanzelf, dat dit aanbod der Commissie niet gemakkelijk is gevallen, gezien het feit, dat zij overigens in beginsel en op practische gronden ten sterkste tegen alle lineaire salariskortingen gekant is. Zij ontkent dat het huidige salarispeil nog eenige marge, hoe klein ook, zou laten, waarop een salariskorting kan vallen zonder dat de primaire aanspraken op een behoorlijk levenspeil overeenkomstig hun stand van deze ambtenaren die buiten de voorgenomen technische voorzieningen vallen, in het gedrang komen.**

7). Om deze reden kan de Commissie dan ook onmogelijk verder gaan op dezen weg. Wanneer zij zich — zij het ook noode — neerlegt bij een aantal van bedoelde technische salarismaatregelen (regionale bezoldigingen, overbrenging naar het Maandloonersreglement, regionale maandloonen en vermindering van de bestaande maandloonen), mits met inachtneming van de door haar voorgestelde hoogst noodzakelijke amendeeringen, dan heeft zij naar hare meening in dit opzicht alles gedaan wat redelijkerwijze van haar verwacht kan worden. Of het bedrag van *f* 10 millioen in zijn geheel gevonden **moet** worden op de salarissen, of dit voor een groot deel uit een algemeene salariskorting zal **moeten** worden aangevuld, zijn vragen van financieel beleid waaromtrent de leden der Commissie stellig een eigen oordeel hebben, maar waarvan de beantwoording niet op hare verantwoording kan worden gegeven.

8). Dit neemt niet weg, dat de Commissie kan trachten deze aangelegenheid nogmaals duidelijk te stellen in het licht, waarin zij haar ziet. Reeds te voren (haar advies van 28 Augustus 1935) gaf zij te kennen, dat naar hare meening nog steeds een te nauw verband wordt gelegd tusschen de salarissen van het corps Landsdienaren en de actueele eischen van de bezuiniging. Ook gaf de Commissie menigmaal blijk van haar oordeel, dat het salarispeil op het oogenblik op zichzelf beschouwd geene mogelijkheden van verlaging meer overlaat, behoudens enkele der besproken technische veranderingen, waartegenover echter weer staat, dat men elders reeds veel te ver is gegaan. Ten aanzien van de ambtenaren die buiten de thans voorgestelde maatregelen vallen, is naar hare meening eene salariskorting stellig niet op hare plaats.

9). Daarnaast wil de Commissie erop wijzen, dat men vooral, ingeval van nieuwe aanvullende salariskortingen, langzamerhand dreigt te geraken in een ingewikkeld systeem van overgangsbezoldigingen kortingen daarop, surplussen, overgangsloonen, overgangsbezoldigingen wegens regionale omzetting, overgangskortingen, herberekeningen tot 1 April 1934, en ten slotte lineaire kortingspercentages, welke in de practijk onuitwarbaar zullen blijken, maar bovendien — hetgeen erger is — den indruk zullen wekken van stelselloosheid op dit gebied.

10). **Van dat alles is slechts onrust en weerzin bij een groot deel van het corps Landsdienaren te verwachten, waartegen de Commissie nogmaals met nadruk meent te moeten waarschuwen!**

11). Ten slotte dient nog te worden gewezen op een factor, waarvan reeds in het advies der Commissie van 16 dezer betreffende de overbrenging van betrekkingen naar het Maandloonersreglement werd gewag gemaakt, maar welke factor ook en vooral bij de beoordeeling van algemeene salariskortingen de volle aandacht verdient: **het feit nl. dat zich in den laatsten tijd eene stijging van het duurtepeil heeft kenbaar gemaakt,** welke misschien eerlang belangrijker afmetingen kan aannemen. Moest men aannemen, dat dit tot een stelsel van duurtetoeslagen zou dienen te leiden, dan zou dit beteekenen dat de verwarring en de stelselloosheid op salarisgebied ten top gedreven zouden worden.!

12). In dit licht beschouwd is er derhalve alle reden tot den raad, om te volstaan met

Bouwbureau „WECO"
Soeniaradja 17a – Bandoeng – Telefoon 1904
Belast zich met nieuwbouw, bijbouwingen
en reparaties van huizen.
Geen order te groot, geen order te klein.
PRIJZEN SCHERP CONCURREEREND

de maatregelen waartegen geene ernstige bezwaren zijn ontwikkeld, en **van het overige het salarisvraagstuk eenigen tijd de rust te gunnen, waaraan dit probleem zoozeer behoefte heeft,** zij het dan wellicht ten koste van een betrekkelijk gering begrootingstekort, (zoo dit althans niet door andere maatregelen of tengevolge van de omstandigheden vanzelf verdwijnt).

13). Naar aanleiding van de uitnoodiging in de alinea's 32 en volgende van den brief van Uwe Commissie van 20 September jl. no. 2184/BzC, voegt de Commissie voor Georganiseerd Overleg aan deze samenvatting nog toe dat zij, met het oog op het vorenstaande, er de voorkeur aan geeft zich te onthouden van voorstellen omtrent de uitvoering van eene salariskorting, zoolang daarover in beginsel niet door de Regeering is beslist.

14). Wat de **overgangskorting** betreft, moge zij verwijzen naar het advies van 28 Augustus j.l. onder aanteekening dat de vertegenwoordiger van de ABPINI het standpunt zijner organisatie nader in dezen zin weergeeft, dat zij de afschaffing van de overgangskorting bepleit, ook wanneer zulks moet gaan ten koste van eene verhoogde lineaire korting.

15). **Alle andere Commissieleden verzetten zich hier ernstig tegen, omdat het h.i. niet aangaat inkomstenverhooging aan een deel der ambtenaren te doen betalen uit een mede door anderen — die reeds inkomsten verlaging ondergaan — op te brengen extra-bijdrage (korting).**

16). Terugkomende op het in alinea 4 vermeld **afwijkend standpunt van de AVA,** worde allereerst opgemerkt, dat deze centrale van het principe uitgaat, dat aan elk der voorgestelde salaris-maatregelen de voorkeur moet worden gegeven boven een lineaire korting, welke naar hare meening de eerste stap zal zijn in de richting van een „toebuigen'' der salarissen naar het peil der z.g. parallelschalen.

17). Mede acht zij een lineaire korting ten eenenmale verwerpelijk omdat deze groote groepen van ambtenaren zwaarder zal treffen dan wanneer de voorgestelde maatregelen worden ingevoerd en wel juist die groepen, die naar hare meening zich uiterst moeilijk zullen kunnen aanpassen aan een verdere salarisvermindering.

Zoolang er andere groepen zijn, wier nominale loonen en salarissen, ook naar het oordeel der Regeering over het algemeen nog te hoog zijn (verg. de aan de Commissie aangeboden nota betreffende de vermindering van maand- en dagloonen sub 1) [1]) meent de AVA dat

[1]) En dit zal het geval zijn, zoolang deze groepen nog niet *in feite* zijn teruggebracht tot het regionale peil of het loonpeil der plaatselijke arbeidsmarkt.

Vette letter en spatieeringen van ons. *Red.*

N. V. Handel Mij. „TEK TIONG"

Toko Batavia

Pasar Baroe 81 — Bandoeng — Tel. Nos. 10 en 1006

Handel in

IJZER- STAAL- & KOPER- VERFWAREN, WERKTUIGEN EN MACHINEKAMERBENOODIGDHEDEN enz. enz.

N. V. Luxe Brood Bakkerij

„Ellenbroek"

TOKO — BAKKERIJ

Groote Postweg Oost - hoek Manggalaan.

Tel. 626. BANDOENG Tel. 626.

Wat gaat erin als koek ?

Brood van „Ellenbroek"

R. SOEMARTO. †

Wederom hebben wij het verlies te betreuren van een onzer leden R. Soemarto, in leven Hoofdopzichter bij 's Lands Waterstaat te Soerabaia. Hij was een van onze oudste leden en droeg de V. v. B. steeds, een warm hart toe.

Zijn assche rust in vrede.

een lineaire korting niet gerechtvaardigd is tegenover eerstgenoemde groepen.

Verder komt het de AVA voor, dat het voor de Regeering, die zich op de grondslag van de H.B.B.L. stelt, niet wel mogelijk is een algemeene korting toe te passen op een moment, dat de bezoldigingen van de ambtenaren in feite nog niet tot het peil dezer salarisregeling zijn teruggebracht, afgezien nog van de omstandigheid, dat aan het invoeren van een dergelijke korting administratief vele moeilijkheden zullen zijn verbonden.

Op grond van het vorenaangegevene komt de AVA dan ook tot de conclusie, dat wanneer de Regeering meent te moeten vasthouden aan de gedachte een bedrag van *f* 10 millioen op de salarispost te bezuinigen, het beter is, dat de door Haar voorgestelde maatregelen zooveel mogelijk in den vorm, waarin zij aan de Commissie worden voorgelegd, worden doorgevoerd.

De AVA verzoekt de Regeering evenwel ernstig rekening te willen houden met de in de verschillende door de Commissie uitgebrachte adviezen gemaakte opmerkingen, voorzoover die althans mede namens de AVA zijn gemaakt. Aan de andere kant sluit zij zich echter geheel aan bij de voorstellen, zooals deze nader in het schrijven van de Bezoldigingscommissie van 20 September 1935 No. 2184 BzC. zijn omschreven, de handhaving der overgangskorting daarbij inbegrepen.

Waar op deze wijze, op ongeveer *f* 2 millioen na, het bovengenoemde bedrag zal zijn gevonden, meent de AVA de Regeering, in aanmerking genomen de bovenuiteengezette bezwaren, in ernstige overweging te moeten geven een aanvullende algemeene korting achterwege te laten.

VERIFICATIECOMMISSIE.

Door de ledenvergadering van de afdeeling Bandoeng werden in de verificatiecommissie voor 1935 benoemd de leden: D. E. Jacobs, H. Rozenberg en N. Goedbloed.

Het in dit nummer gepubliceerde kasoverzicht werd bereids door de commissie geverifieerd en accoord bevonden.

NIEUWJAARS ADVERTENTIE 1936.

Het Bestuur stelt zich voor met het Januari nummer van ons orgaan van 1936 de gelegenheid open te stellen aan onze leden en adverteerders nieuwjaars advertenties te plaatsen.

De kosten zijn gesteld op *f* 0.50 voor een advertentie ter grootte van 4 regels.

De kosten zullen tegelijk met de contributies dan wel de advertentiekosten worden geïnd.

Inzenders worden beleefd verzocht hun opgaven in te dienen uiterlijk vóór 25 December a.s.

J. H. ANTONISSE

naar Patria.

De gemeenteraad van Batavia heeft eervol ontslag verleend op verzoek aan collega J. H. Antonisse, architect bij de gemeente die thans met verlof in Europa is. Het ontslag gaat in per ultimo December a.s.

Antonisse, jarenlang voorzitter van onze Vereeniging en Redacteur van het Ind. Bouwkundig Tijdschrift, heeft zijn sporen wel verdiend en Batavia verliest in hem den sympathieken en bekwamen bouwmeester van de Pasar Gambir, waarvan telkenmale artikelen zijn verschenen in ons blad en waarmede hij steeds wederom zijn technisch kunnen heeft gedemonstreerd.

Als collega en vriend zien wij hem niet meer in ons midden terug doch gunnen hem van harte rust na gedanen succesvollen arbeid. Wij houden ons overtuigd, dat hij de collega's in Indië en met name die van zijn vereeniging waaraan hij steeds zijn beste krachten heeft gewijd, zeker niet zal vergeten.

KALENDER.

Van de Vereeniging van Scheepswerktuigkundigen in Ned. Indië ontvingen wij in dank de Scheepskalender 1936. Evenals zijn voorgangers gaven wij dit gaarne een plaatsje in onze Redactiekamer.

ONTSPANNINGSVERLOF AAN MAANDLOONERS EN WERKLIEDEN.

Geldig voor nog 3 jaren.

Bij G.B. van 7 November 1935 No. 23.

Is goedgevonden en verstaan:

Aan den verzoeker (het V. v. O.) te kennen te geven, dat de aanspraken c.q. rechten op vacantieverlof en de daarmede samenhangende doorbetaling van inkomsten van de vaste landsdienaren, wier betrekking onder vigeur van het „Maandloonersreglement 1934" en van het „Werkliedenreglement 1934" (Staatsblad No. 111), zooals dit sedert is gewijzigd bij Staatsblad 1935 No. 333) is of wordt gebracht, gedurende 3 jaren, te rekenen van den dag waarop bedoeld personeel onder genoemde loonregelingen kwam of komt te vallen, blijven gelden, zooals zij te voren krachtens gebruik of regeling bestonden.

UITKEERING VAN PENSIOEN BIJ OVERLIJDEN.

Bij het rondschrijven van den 1sten G. S. No. 1681/C van 9 Juli l.l., bijblad No. 13499, is het volgende vastgelegd inzake de uitkeering van 1 extra-maand pensioen aan nagelaten betrekkingen van gepensionneerde landsdienaren.

„Ingevolge de militaire voorschriften inzake pensioenen enz. worden alle militaire pensioenen, gagementen en onderstanden uitbetaald tot en met de maand volgende op die van overlijden van de rechthebbenden, hetgeen eveneens geschiedt ten aanzien van de op den voet van het Indisch Burgerlijk Pensioenreglement (Indisch Staatsblad 1926 No. 550) toegekende burgerlijke pensioenen.

De toepassing van deze regeling in het bijzonder op rechthebbenden van Inheemschen landaard gaat veelal met moeilijkheden gepaard, omdat alvorens tot de betaalbaarstelling kan worden overgegaan moet worden nagegaan wie de erfgenamen en/of rechtverkrijgenden zijn, hetgeen niet zelden een uitgebreid en tijdroovend onderzoek vordert, waarvoor als regel de tusschenkomst van het Binnenlandsch Bestuur wordt ingeroepen. [1])

Het gevolg hiervan is, dat de uitkeering veelal eerst na geruimen tijd kan worden bewerkstelligd, zoodat de erfgenamen of rechtverkrijgenden in de dagen en weken volgende op het overlijden, als zij de uitkeering het meest van noode hebben, daarover niet kunnen beschikken.

Ten einde aan deze bezwaren tegemoet te komen zullen de nieuwe pensioenreglementen worden aangevuld in dien zin, dat de uitkeering van het pensioen over de maand, volgende op die van het overlijden van den gepensionneerde, in de eerste plaats toevalt aan de weduwe en, indien de overledene geen weduwe heeft nagelaten, aan de kinderen c.q. de nabestaanden, die in den overledene een kostwinner verloren, terwijl slechts in het geval, dat deze géén kostwinner was, de uitkeering toevalt aan de gezamenlijke erfgenamen. In dit laatste geval zal, wanneer het Inlandsche gepensionneerden betreft, de uitbetaling behooren te geschieden aan diengene der gezamenlijke erfgenamen, die blijkens een verklaring, af te geven door den betrokken regent, of — in de buitengewesten — door den hoogsten ter plaatse bescheiden Inlandsch bestuursambtenaar, naar plaatselijk volksrecht als daarvoor in aanmerking komend is te beschouwen en die dan gehouden zal zijn tot vrijwaring van het Land voor reclames van de zijde van eventueele andere nabestaanden.

De Gouverneur Generaal heeft mij opgedragen, van welke opdracht ik de eer heb mits dezen mij te kwijten, UHoogEdelGestrenge te verzoeken om, vooruitloopende op de totstandkoming der in de pensioenregelingen noodig geachte wijzigingen, voor de uitbetaling van de onderwerpelijke uitkeeringen reeds dadelijk de aangegeven gedragslijn te doen volgen. Naar den Landvoogd voorts is gebleken, worden bij de betaalbaarstelling van de onderhavige uitkeeringen in vele gevallen inhoudingen bewerkstelligd ter voldoening van door de(n) overledene nagelaten schulden aan het Land. Een zoodanigen maatregel acht Zijne Excellentie in strijd met de bedoeling, welke aan de toekenning van één extra-maand pensioen e.d. ten grondslag heeft gelegen, n.l. om de nabestaanden tegemoet te komen in de eerste moeilijke periode, welke op het overlijden van het gezinshoofd (den gepensionneerde) volgt. De Gouverneur-Generaal wenscht dan ook, dat in de hiervorenbedoelde gevallen géén inhoudingen wegens Landsschulden worden bewerkstelligd".

1) Deze moeilijkheden doen zich niet voor t.a.v. burgerlijke pensioenen toegekend krachtens regelingen dateerende van vóór de invoering van het Indisch burgerlijk pensioenreglement, daar deze pensioenen niet verder worden uitbetaald dan tot en met de maand van overlijden.

Was de overledene kostwinner dan wordt krachtens de regeling in Staatsblad 1927 No. 373 aan zijn echtgenoote, of is die er niet, ten behoeve van zijn kinderen, dan wel, indien deze ontbreken, ten behoeve van zijn overige betrekkingen als wier kostwinner hij was aan te merken, een bedrag gelijk aan een maand pensioen uitbetaald, welk bedrag n i e t in den boedel valt.

Leden werft leden en sluit de gelederen in den Ind. Bond van Technici.

DE GOED GEORGANISEERDE SPAARBANK

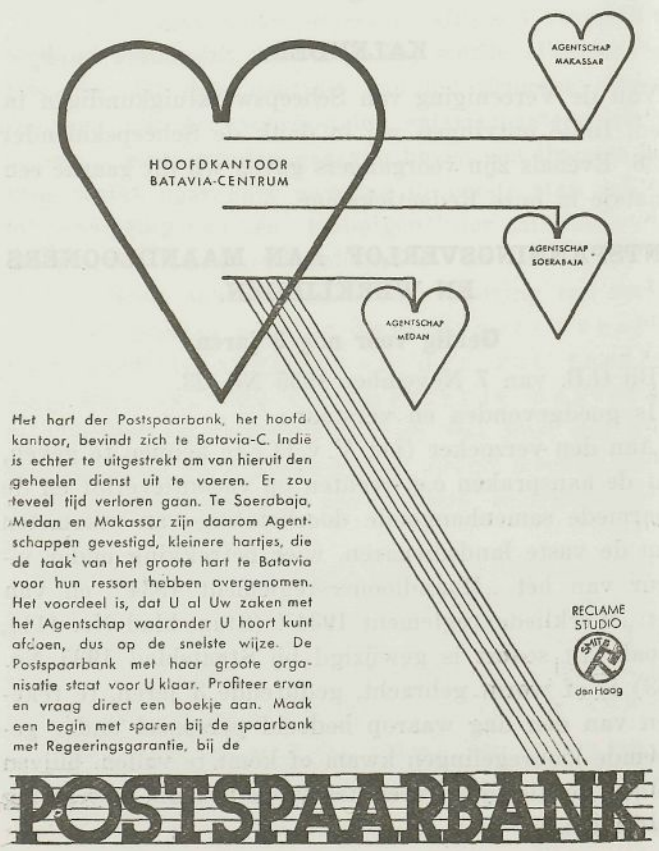

Het hart der Postspaarbank, het hoofdkantoor, bevindt zich te Batavia-C. Indië is echter te uitgestrekt om van hieruit den geheelen dienst uit te voeren. Er zou teveel tijd verloren gaan. Te Soerabaja, Medan en Makassar zijn daarom Agentschappen gevestigd, kleinere hartjes, die de taak van het groote hart te Batavia voor hun ressort hebben overgenomen. Het voordeel is, dat U al Uw zaken met het Agentschap waaronder U hoort kunt afdoen, dus op de snelste wijze. De Postspaarbank met haar groote organisatie staat voor U klaar. Profiteer ervan en vraag direct een boekje aan. Maak een begin met sparen bij de spaarbank met Regeeringsgarantie, bij de

POSTSPAARBANK

VERVULLING VAN VACATURES.

Wachtgelders met volledige geschiktheid voor hun laatste ambt.

Omtrent de vervulling van vacatures, waarvoor wegens overcompleet op wachtgeld of non-activiteit gestelde landsdienaren aanwezig zijn, die tevoren bij hetzelfde corps dienden, richtte de 1ste gouvernements secretaris het volgend rondschrijven tot de Hoofden der departementen van algemeen bestuur:

„Bij het dezerzijdsch rondschrijven van 29 November 1933 No. 3261/C, nader toegelicht bij dat van 6 April 1934 No. 813/C is bepaald, dat de aanwezigheid van wegens overtolligheid op wachtgeld of non-activiteit gestelde landsdienaren, die te voren bij hetzelfde corps dezelfde of hoogere betrekkingen vervulden en van wie verklaard is, dat zij volledig geschikt waren voor de laatstelijk door hen bekleede betrekking, bezwaar oplevert tegen de bevordering van landsdienaren van lageren rang tot die betrekkingen. Aan deze beslissing lag de gedachte ten grondslag, dat het onlogisch is bevorderingen tot een hoogere betrekking te doen geschieden, zoolang buiten werkelijken dienst zijnde landsdienaren beschikbaar zijn, die volledig geschikt zijn om haar te vervullen.

Sedert zijn bij het besluit van 25 April 1934 no. 5 nieuwe regelen voor de toekenning van wachtgeld vastgesteld, waarbij ten aanzien van de landsdienaren, die wegens overtolligheid uit hunne betrekking worden ontslagen, onderscheid wordt gemaakt tusschen hen, van wie kan worden verklaard, dat zij ten volle voor de laatstelijk door hen bekleede betrekking geschikt zijn en hen, van wie de bovenbedoelde verklaring niet kan worden afgegeven. In de in het dezerzijdsch rondschrijven van 25 April 1934 No. 970a/C gegeven toelichting op evenbedoeld reglement is o.m. opgemerkt, dat het oude reglement dikwijls onjuist is toegepast en dat ook aan landsdienaren, die niet volledig geschikt waren voor de laatstelijk door hen bekleede betrekking bij ontslag wegens overtolligheid wachtgeld op den voet van de sedert vervallen regeling in Staatsblad 1925 no. 99 is toegekend.

Ingevolge de hierboven in alinea 1 aangehaalde voorschriften kan echter de aanwezigheid van laatstbedoelde krachten den promotiegang voor het in actieven dienst zijnde personeel belemmeren, hetgeen, naar den Gouverneur-Generaal is gebleken, in de practijk in enkele gevallen tot moeilijkheden bij de personeelsvoorziening heeft geleid.

Met het oog hierop acht Zijne Excellentie het gewenscht terzake eene nadere voorziening te treffen, waarbij als uitgangspunt is genomen het beginsel, dat alléén indien tot het betrokken corps behoorende, op wachtgeld of non-activiteit gestelde landsdienaren beschikbaar zijn, die inderdaad v o l l e d i g geschikt zijn voor de vervulling van eene vacante betrekking, bezwaar bestaat tegen een voorziening in de vacature door bevordering van een lageren functionaris.

Ten aanzien van de onder vigueur der oude wachtgeldbepalingen wegens overcompleet ontslagen dan wel in rang teruggestelde landsdienaren maakt dit een nadere beoordeeling noodig, voorzoover betreft hunne aanspraken op herplaatsing in de laatstelijk door hen bekleede functie. In het toegelegde wachtgeld komt hierdoor uiteraard geen wijziging.

Tot hen, die ten volle geschikt worden geacht voor de vervulling van een bepaalde vacature, behooren uiteraard in de eerste plaats zij, die het betrokken of een hooger ambt hebben bekleed, daaruit wegens overcompleet zijn ontslagen en in het genot zijn gesteld, hetzij van wachtgeld wegens overcompleet volgens het hooger bedoeld reglement en van wie thans kan worden verklaard, dat zij zich ten volle berekend hebben getoond voor de laatstelijk door hen bekleede betrekking, hetzij van verhoogd wachtgeld op den voet van artikel 4 van het nieuwe wachtgeldreglement in Staatsblad 1934 No. 209 en in de tweede plaats zij, die in een hoogere functie op wachtgeld zijn gesteld en ten aanzien van wie, voorzoover zij vóór respectievelijk nà 1 Mei -934 zijn ontslagen, de hoogerbedoelde verklaring niet kan worden gegeven, dan wel bij de opwachtgeldstelling niet is verklaard, dat zij volledig geschikt zijn voor de laatstelijk door hen bekleede betrekking.

Deze opgave ware zoo spoedig mogelijk en in ieder geval vóór 1 Januari a.s., in te dienen bij den Hoofdambtenaar voor Algemeene Ambtenaarszaken bij het Departement van Financiën.

Zoolang deze opgave niet is ingediend, zullen de in de eerste alinea van dit rondschrijven aangehaalde voorschriften voor de betrokken groep van landsdienaren ongewijzigd blijven gelden, hetgeen wil zeggen, dat de vóór 1 Mei 1934 op wachtgeld gestelde landsdienaren allen als volledig geschikt voor de laatstelijk door hen bekleede betrekking zullen worden beschouwd, indien het gaat om de vraag, of geschikte wachtgelders voor eene te vervullen vacature beschikbaar zijn.

Van de hierboven gegeven regelen zal mogen worden afgeweken, indien de op wachtgeld gestelde landsdienaren, die met toepassing der onderhavige voorschriften eene promotie zouden tegenhouden, binnen één jaar na het tijdstip, waarop die omstandigheid zich voordoet, voor gedwongen pensionneering in aanmerking komen''.

VAN DE CENTRALES.

Uitstel salarismaatregelen.

Verzonden rekest dato 21 November 1935.

Geven met verschuldigden eerbied te kennen de Besturen van het Verbond van Vereenigingen van Overheidsdienaren, de Katholieke Vakcentrale, de Centrale

van Indische Vakorganisaties van Overheidspersoneel, de Vereeniging van Inspecteurs van Politie in Nederlandsch Indië en den Algemeenen Bond van Politiepersoneel in Nederlandsch-Indië;

dat de laatste weken, na de indiening door de Commissie voor Georganiseerd Overleg van hare adviezen betreffende de voorstellen inzake bezuiniging op de personeelsuitgaven voor 1936, de prijzen van tal van levensbenoodigdheden belangrijk gestegen zijn en de geleidelijkheid en hardnekkigheid zoowel als de algemeenheid van deze prijsstijging de verwachting schijnen te wettigen, dat zij voorloopig nog niet tot staan komen zal;

dat voor deze prijsstijging verschillende verklaringen gegeven worden, en dientengevolge zoowel de opvatting heerscht, dat zij van tijdelijken, als die dat zij van duurzamen aard zal blijken te zijn;

dat rekestranten van oordeel zijn, dat de mogelijkheid dat het verschijnsel geheel of grootendeels aan een algemeene verbetering van de economische toestanden in de voornaamste landen der wereld toegeschreven moet worden en het derhalve een conjunctuurverschijnsel is, allerminst uitgesloten mag worden geacht;

dat in de eerbiedig hierbij aangeboden memorie van toelichting is uiteengezet, op grond waarvan rekestranten geneigd zijn, het verschijnsel der prijsstijging vooral uit een algemeene verbetering van de wereld-conjunctuur te verklaren;

dat evenwel, indien deze opvatting juist is, niet verwacht mag worden, dat spoedig hetzij de stijging van de prijzen tot staan zal komen, hetzij de prijzen weer tot een vorig, belangrijk lager niveau zullen dalen;

dat de inkomsten der ambtenaren in den loop der laatste jaren zoo drastisch verminderd zijn, dat het reeds thans, ook zonder verdere verlaging van de salarissen of stijging van de levenskosten voor groote groepen landsdienaren niet langer mogelijk is, een bestaan te voeren in overeenstemming met den voor hen traditioneelen levenstandaard;

dat een verdere vermindering van de inkomsten der ambtenaren dan wel een meer of minder duurzame stijging van de kosten van het levensonderhoud in nog veel meer ambtenaarsgezinnen armoede zal brengen;

dat uitvoering van het voornemen der Regeering tot bezuiniging van een bedrag van *f* 10.— millioen op de personeelsuitgaven voor 1936 voor de ambtenaren uiterst ernstige gevolgen zal hebben, indien de over de geheele linie gestegen levenskosten zich op het thans bereikte niveau handhaven, terwijl indien deze kosten tegelijk nog verder stijgen, de toestand voor de ambtenaren volstrekt onhoudbaar worden zal.

Redenen, waarom rekestranten Uwer Excellentie eerbiedig verzoeken, de uitvoering van de voornemens tot bezuiniging op de personeeluitgaven met ingang van 1 Januari 1936 voorloopig voor den tijd van een half jaar op te schorten, op dat gelegenheid besta, het verdere verloop van de prijzen der voornaamste levensbenoodigdheden te observeeren en te voorkomen, dat de ambtenaren tengevolge van verdere vermindering van hun inkomsten in combinatie met stijging van de kosten van het levensonderhoud tot een peil van volslagen armoede vervallen.

Binnenlandsch verlof wegens langdurigen dienst.

Verzonden rekesten ddo. 11 Sept. l.l.

„Geeft met verschuldigden eerbied te kennen het Bestuur van het Verbond van Vereenigingen van Overheidsdienaren (V.V.O.), als rechtspersoon erkend bij het Gouvernementsbesluit van 26 October 1918 No. 62;

Dat rekestrant op 12 Mei 1932 verzocht, voor Inheemsche Landsdienaren een regeling voor het toekennen van binnenlandsch verlof wegens langdurigen dienst in het leven te roepen, teneinde hen, die ver van hun geboorteland een werkkring hebben gevonden, in staat te stellen, hun land en hun familie een bezoek te brengen;

dat op bovenbedoeld verzoek bij Gouvernementsbesluit van 25 October 1932 No. 11 evenwel afwijzend werd beschikt, o.a. op grond van de overweging, dat in voorkomende dringende gevallen toch verlof wegens dringende redenen kan worden gevraagd en verleend;

dat verlof wegens dringende redenen echter voor de betrokkenen zeer bezwaarlijk geacht moet worden, aangezien daarbij alle reiskosten voor zijn rekening komen;

dat sindsdien het aantal der landsdienaren, die niet vallen onder de buitenlandsch verlof-regeling, uitgebreid is met een aanzienlijk aantal Europeesche landsdienaren, wier salaris beneden de grens van *f* 400.— 's maands ligt;

dat er onder hen velen zijn, die hun werkzaamheden verrichten ver van de streek hunner herkomst;

dat ook zij de noodzakelijkheid gevoelen, na een bepaald aantal jaren dienst de banden met geboorteland en familieleden te versterken;

dat immers voor militairen beneden den rang van onderluitenant van alle landaarden volgens Staatsblad 1919 No. 718, zooals dat is gewijzigd bij Staatsblad 1920 No. 60 en Staatsblad 1921 No. 36, een regeling bestaat, volgens welke hun op 's Lands kosten een binnenlandsch verlof voor den tijd van ten hoogste twee maanden naar de plaats (de streek) in Nederlandsch-Indië waar zij thuis behooren, geboren dan wel aangenomen zijn, verleend kan worden indien zij in Nederlandsch-Indië zijn aangenomen en een diensttijd hebben van minstens zes jaren;

dat naar rekestrants bescheiden meening een overeenkomstige regeling ten behoeve van burgerlijke landsdienaren van alle landaarden alleszins gerechtvaardigd is te achten.

Redenen, waarom rekestrant Uwer Excellentie eerbiedig verzoekt, het daarheen te willen leiden, dat voor burgerlijke landsdienaren van alle landaarden een regeling voor het toekennen van binnenlandsche verloven

W. J. STOKVIS'

KON. FABRIEK VAN METAALWERKEN
SOERABAJA – SEMARANG
BATAVIA – DJOCJA

VERKOOPAGENTEN
DER
„WASPA" WATERBESPARINGS-
APPARATEN
v/h ING. BUREAU J. S. DE SMIT & Co.

De „Waspa Kraan" is Uw volle aandacht waard!

L. S.

De aftapkraan, zooals een ieder die kent, doet thans dienst niet alleen voor het aftappen van water, zooals b. v. emmers vullen enz., doch eveneens voor handen wasschen, spoelen, vaten wasschen enz. Waar uitsluitend water afgetapt wordt, blijft de aftapkraan op zijn plaats, doch door een uitvinding van groote beteekenis heeft hij verder afgedaan, omdat de economische en practische eigenschappen van de "Waspa" kraan van een dergelijk groot belang zijn, dat uitsluitend de "Waspa" kraan de kraan zal zijn voor handenwasschen, spoelen, vaten wasschen enz.

Proefondervindelijk is aangetoond, dat circa 50% van het verbruikte water niet wordt gebruikt, doch verspild, welke verspilling voor rekening van de gewone aftapkraan komt. Deze verspilling wordt door de "Waspa" kraan tot een minimum beperkt, aangezien bij eenzelfden tijdsduur de "Waspa" kraan 1/5 gedeelte van het water doorlaat als bij een gewone aftapkraan het geval is, terwijl het nuttig effect, met deze geringe hoeveelheid water verkregen, hooger is. De "Waspa" kraan vraagt geen opoffering van den verbruiker, het water verlaat de kraan onder verhoogden druk in eenigszins verspreiden vorm en de kracht van het water geeft bij het handenwasschen de huid een aangename prikkeling en bij het spoelen en vatenwasschen een intensieve en snelle reiniging.

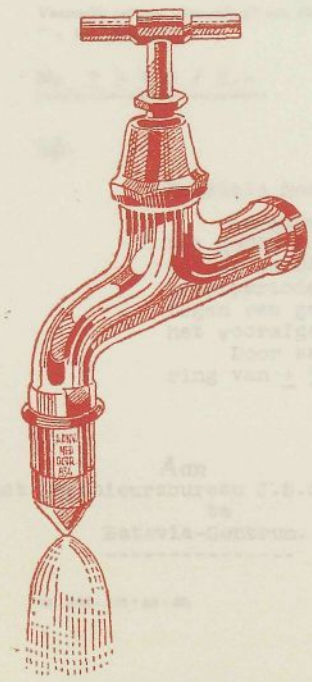

Overal is de "Waspa" kraan onmiddellijk goed ontvangen, duizenden zijn in Indië reeds in gebruik bij gouvernementsinstellingen, handelshuizen, ziekenhuizen, hotels, pensions, laboratoria, fabrieken, scholen en niet te vergeten, woonhuizen.

De verkregen resultaten toonen voor waterverbruikers in het groot en in het klein een verminderd waterverbruik aan van gemiddeld 30%; hieruit blijkt voldoende, dat de aanschaffingskosten der "Waspa" kranen van geen beteekenis zijn tegenover de belangrijke geldelijke voordeelen op de waterrekening.

Blijkens een officieele verklaring van den Wd. Chef van de le Post- en Telegraafafdeeling verminderde het watergebruik in het hoofdpost- en Telegraafkantoor te Batavia door gebruik van "Waspa" kranen gedurende de proefperiode van 23 Maart t/m 23 April 1935 van 493 m³ tot 328 m³, dus met 165 kubieke meter.

POST- EN TELEGRAAFDIENST.

HOOFDKANTOOR SOERABAJA.

SOERABAIA. 9den September 1935.
Regentstraat.

No. 11134/a

BIJLAGEN:

Verzoeke bij de beantwoording datum en nummer van het betrekkelijk schrijven aan te halen.

Onderwerp :

Bezuiniging waterverbruik.

WelEdelGestrenge Heeren,

Gaarne verklaart ondergeteekende, dat het gebruik van Waspa-kranen in de cantine van het hoofdpost- en telegraafkantoor alhier een bezuiniging op het waterverbruik heeft opgeleverd van ruim 50% (vijftig procent).-

Hoogachtend.

De Chef van het Hoofdpost- en Telegraafkantoor,

p

Aan

de Firma W. J. Stokvis
Kon.Fabriek van Metaalwerken

te

Soerabaja.

M. 1934-2-A5-65. H. B. 14462

POST, TELEGRAAF. EN TELEFOONDIENST

1e INSPECTIEAFDELING.

Voormalig gebouw „Bouwploeg" van Heutsplein.
-, Wl 1820/1811.

BATAVIA-CENTRUM, den 28sten Mei 1935.-

No. 7230/C.-

Onderwerp: Waspa-kranen.

Bijl: -

WelEdele Heeren.

Aangenaam is het ons U te kunnen berichten dat als gevolg van het gebruik van de door U geleverde "Waspa-kranen" het waterverbruik op het Hoofdpost- en telegraafkantoor te Bataviacentrum gedurende de proefperiode van 23 Maart t/m 23 April j.l. terugliep tot 328 m3 tegen een gemiddeld maandelijks verbruik van 493 m3 per maand in, het voorafgaande tijdvak van drie maanden.
Door aanwending van de "Waspa-kranen" kon derhalve een besparing van ± 33% worden verkregen.-

De Wd. Chef van de 1e Post- en Telegraafafdeeling,

Aan
het Ingenieursbureau J.S.de Smit & Co.
te
Batavia-Centrum.

M. 1935-373-A5-65.

POST- EN TELEGRAAFDIENST.

HOOFDKANTOOR SOERABAIA.

SOERABAIA, 9den September 1935.
Registratie.

No. 11136/a

BIJLAGEN:

Vermelde bij de beantwoording datum en nummer van het betreffende schrijven aan te halen.

Onderwerp:

Beruitiging watervervuik.

Weledelgestrenge Heeren,

Gaarne verklaart ondergeteekende, dat het gebruik van Wasps-kranen in de cantine van het hoofdpost- en telegraafkantoor alhier een beruitiging op het watervervuik heeft opgeleverd van ruim 50% (vijftig procent).-

Hoogachtend,

De Chef van het Hoofdpost- en Telegraafkantoor,

Aan

de Firma W. J. Stokvis
Kon.Fabriek van Metaalwerken

te

S o e r a b a i a.

M. 1934-2-A5-85. H. S. 1447

De kraan, die één geheel vormt met de "Waspa" aan het uiteinde, is van een bijzondere constructie, zooals de vorm reeds aangeeft. Deze bijzondere constructie was noodig om de "Waspa" geheel tot haar recht te laten komen, terwijl gelijktijdig verbeteringen werden aangebracht, die in het belang van den waterverbruiker zijn. De bij de gewone kraan herhaaldelijk voorkomende kleine reparaties zijn uitgesloten, want de "Waspa" kraan is een deugdelijk stuk werk, heeft een vlakke zitting, terwijl, indien het kraanleertje geheel verwijderd wordt en de spindel geheel op de zitting wordt neergedraaid, deze nog met $3^1/_2$ gang schroefdraad in den stop blijft. Indien dus het kraanleertje gedeeltelijk versleten is, kan de kraan toch nog goed worden afgesloten.

De "Waspa" kraan geeft niet alleen een belangrijke besparing op de waterrekening, doch voorkomt bovendien de kleine reparaties bij de gewone kraan voorkomende.

De "Waspa" kraan vraagt weinig onderhoud, omdat deze geleverd wordt in verchroomd nikkel.

Drie soorten "Waspa" kranen worden geleverd :

1e de "Waspa" kraan (zie afbeelding) met $^1/_2$" en $^3/_8$ aansluiting, geschikt voor afwaschplaatsen een muurfonteintjes . . . . . f 4.75

2e de "Waspa" kraan als toiletkraan, voor vaste waschtafels . . . f 4.75

3e de "Waspa" kraan Senior, aansluiting 3/4", voor afwaschplaatsen in hotels, pensions, fabrieken, laboratoria enz. . . . . f 5.50

POST-, TELEGRAAF- EN TELEFOONDIENST

1e INSPECTIEAFDEELING.

Voormalig gebouw „Bouwploeg" van Heutzplein.
Wl 1820/1811.

No. 7230/C.-

Bijl: -

BATAVIA-CENTRUM, den 23sten Mei 1935.-

Onderwerp: Waspa-kranen.

WelEdele Heeren.

Aangenaam is het ons U te kunnen berichten dat als gevolg van het gebruik van de door U geleverde "Waspa-kranen" het waterverbruik op het Hoofdpost- en telegraafkantoor te Bataviacentrum gedurende de proefperiode van 23 Maart t/m 23 April j.l. terugliep tot 328 m3 tegen een gemiddeld maandelijks verbruik van 493 m3 per maand in het voorafgaande tijdvak van drie maanden.

Door aanwending van de "Waspa-kranen" kon derhalve een besparing van ± 33% worden verkregen.-

De Wd. Chef van de 1e Post- en Telegraafafdeeling,

Aan
het Ingenieursbureau J.S.de Smit & Co.
te
Batavia-Centrum.

M. 1935 - 373 - A5 - 65.

SOERABAIA, 9den September 1935.
Regentstraat.

Onderwerp:

Beruitiging waterverbruik.

Weledelgestrenge Heeren,

Gaarne verklaart ondergeteekende, dat het gebruik van Wasp-kranen in de cantine van het hoofdpost- en telegraafkantoor alhier een beruitiging op het waterverbruik heeft opgeleverd van ruim 50% (vijftig procent).-

Hoogachtend,

De Chef van het Hoofdpost- en Telegraafkantoor,

Aan
de Firma W. J. Stokvis
Kon.Fabriek van Metaalwerken
te
S o e r a b a i a.

De kraan, die één geheel vormt met de "Waspa" aan het uiteinde, is van een bijzondere constructie, zooals de vorm reeds aangeeft. Deze bijzondere constructie was noodig om de "Waspa" geheel tot haar recht te laten komen, terwijl gelijktijdig verbeteringen werden aangebracht, die in het belang van den waterverbruiker zijn. De bij de gewone kraan herhaaldelijk voorkomende kleine reparaties zijn uitgesloten, want de "Waspa" kraan is een deugdelijk stuk werk, heeft een vlakke zitting, terwijl, indien het kraanleertje geheel verwijderd wordt en de spindel geheel op de zitting wordt neergedraaid, deze nog met $3^1/_2$ gang schroefdraad in den stop blijft. Indien dus het kraanleertje gedeeltelijk versleten is, kan de kraan toch nog goed worden afgesloten.

De "Waspa" kraan geeft niet alleen een belangrijke besparing op de waterrekening, doch voorkomt bovendien de kleine reparaties bij de gewone kraan voorkomende.

De "Waspa" kraan vraagt weinig onderhoud, omdat deze geleverd wordt in verchroomd nikkel.

Drie soorten "Waspa" kranen worden geleverd :

1e de "Waspa" kraan (zie afbeelding) met $^1/_2$" en $^3/_8$ aansluiting, geschikt voor afwaschplaatsen een muurfonteintjes . . . . . f 4.75

2e de "Waspa" kraan als toiletkraan, voor vaste waschtafels . . . f 4.75

3e de "Waspa" kraan Senior, aansluiting 3/4", voor afwaschplaatsen in hotels, pensions, fabrieken, laboratoria enz. . . . . f 5.50

Wij geven gaarne alle gewenschte inlichtingen en zijn bereid door een praktijkproef de genoemde voordeelen van de "Waspa" kraan aan te toonen.

Waarom nog langer geld uitgeven voor water,
dat niet gebruikt doch verspild wordt ?

W. J. STOKVIS'
KONINKLIJKE FABRIEK VAN METAALWERKEN
NED. IND. AFDEELING

WASPA DOUCHES

geven 60% waterbesparing
bij hooger nuttig effect.

▼

weerstaan hoogen druk
door deugdelijke constructie.

▼

hebben belangrijke voordeelen boven de tot heden in gebruik zijnde douches met vele kleine gaatjes, die spoedig door aankorsting verstoppen.

Prijs f 3.50

wegens langdurigen dienst in het leven worde geroepen, overeenkomstig aan de reeds bestaande regeling voor militairen beneden den rang van onderluitenant volgens Staatsblad 1919 No. 718''.

Verplichte bijdrage aan het W. en W-fonds.

„Geeft met verschuldigden eerbied te kennen het Bestuur van het Verbond van Vereenigingen van Overheidsdienaren (V.V.O.), als rechtspersoon erkend bij het Gouvernementsbesluit van 26 October 1918 No. 62;

dat volgens artikel 5 (3) van het ontwerp van een nieuw Reglement van het Weduwen- en Weezenfonds voor Europeesche Burgerlijke Landsdienaren, dat den Volksraad aangeboden en door dit vertegenwoordigend College zonder hoofdelijke stemming aangenomen werd, het deelgenootschap eindigt in de maand, waarin „men ophoudt Europeesch burgerlijk landsdienaar te zijn, op den dag waarover voor het laatst inkomsten als zoodanig worden genoten, dan wel, indien geen inkomsten als burgerlijk landsdienaar worden genoten, op den dag, waarop het ontslag uit den dienst ingaat'';

dat volgens deze bepaling gehuwde ambtenaressen-niet-kostwinsters, die met wachtgeld gedurende één jaar uit de betrekking ontslagen werden, dus deelgenoot van het Fonds blijven;

dat volgens artikel 32 (1) „deelgenooten die tijdelijk geen landsinkomsten genieten, gewone bijdrage verschuldigd (zijn) over den pensioengrondslag op het oogenblik, dat zij nog landsinkomsten genoten, met dien verstande, dat die grondslag niet meer zal bedragen dan duizend gulden'';

dat deze bepaling door betrokkenen, die de kans op herplaatsing uitgesloten weten, aldus geïnterpreteerd werd, dat zij haar bijdrage aan het Fonds niet langer verschuldigd achtten, omdat zij niet „tijdelijk'' maar permanent buiten landsinkomsten meenden te zullen zijn;

dat deze opvatting evenwel niet door het Fondsbestuur blijkt te worden gedeeld, omdat uit de betrekking ontslagen ambtenaressen-niet-kostwinsters met meer dan tien dienstjaren met ingang van den 45-jarigen leeftijd recht krijgen op uitgesteld pensioen, op grond van welke omstandigheid het Fondsbestuur aanneemt, dat zij inderdaad „tijdelijk'' buiten landsinkomsten zijn, al kan deze toestand van „tijdelijkheid'' twaalf jaren en langer duren;

dat de betrokkenen derhalve volgens deze opvatting de bijdrage aan het Fonds verschuldigd blijven, niettegenstaande zij na het jaar gedurende hetwelk zij wachtgeld genoten, geenerlei landsinkomsten meer ontvangen;

dat, heeft een der betrokkenen het ongeluk, weduwe te worden, zij weduwenpensioen ontvangt niet op grond van dat van haar overleden echtgenoot, hetgeen verklaart, dat in vele gevallen door de betrokkenen na de beëindiging van het wachtgeldjaar de storting van de bijdrage werd gestaakt, omdat zij te goeder trouw in de overtuiging leefden, dat, waar geen landsinkomsten meer genoten werden, de bijdrage niet langer verschuldigd zou zijn;

dat rekestrant evenwel klachten bereikten van betrokkenen, wien door het Fondsbestuur werd medegedeeld, dat zij op grond van de bepaling van artikel 12 (11) van het bestaande Reglement — artikel 12 (4) van het ontwerp — als deelgenooten waren geroyeerd, doch de bijdrage over één jaar verschuldigd bleven, op grond van diezelfde bepaling, welke zegt, dat „wanneer de gewone bijdrage van een deelgenoot, die geen inkomsten van landswege geniet, met de verschenen rente een jaar na het einde van de maand, waarover zij verschuldigd is, nog niet is voldaan, de nalatige op houdt, deelgenoot in het Fonds te zijn'';

dat dit gedwongen deelgenootschap van gewezen ambtenaressen, die het vooruitzicht op herplaatsing missen en nooit op grond van haar eigen bijdragen weduwenpensioen zullen genieten, rekestrant wel zeer onredelijk voorkomt;

dat, toen het bestaande Reglement werd vastgesteld, waarschijnlijk niet voorzien werd, dat ooit op zoo groote schaal ambtenaressen op wachtgeld zouden worden gesteld, zonder kans op herplaatsing, en de bewuste bepaling destijds als betrekkelijk onschuldig kon worden beschouwd;

dat de invordering van de bijdrage thans, nu de inkomsten van alle ambtenaren zoozeer verminderd zijn, neerkomt op een extra-korting op de salarissen der echtgenooten van gewezen ambtenaressen-niet-kostwinsters, die, na een jaar wachtgeld te hebben genoten, uit den dienst werden ontslagen en derhalve niet langer in de gezinskosten kunnen bijdragen;

dat een beroep op het z.g. solidariteitsbeginsel, volgens hetwelk ambtenaressen die nooit ingevolge eigen deelgenootschap van het Fonds weduwenpensioen zullen kunnen genieten, verplicht worden tot storting van een bijdrage van 2½% van haar salaris, in dit geval niet opgaat, omdat dit solidariteitsbeginsel uiteraard bedoelt, een bijdrage te vorderen van ambtenaressen die een eigen inkomen uit salaris of wachtgeld hebben, doch in waarheid niet gelden kan ten aanzien van haar, die geenerlei inkomsten genieten;

dat in bedoelde gevallen de echtgenoot van de gewezen ambtenares-niet-kostwinster genoodzaakt wordt, het beroep op haar wettelijk voorgeschreven solidariteitsgevoel te honoreeren;

dat door deze toepassing van de bestaande bepalingen het op zichzelf mooie beginsel van solidariteit tusschen salaris genietende ambtenaren onderling, naar rekestrants bescheiden meening, geheel gedenatureerd wordt:

dat, ofschoon het ontwerp voor een nieuw Reglement door den Volksraad werd aangenomen, rekestrant de vrijheid neemt, deze aangelegenheid onder de aandacht van Uwe Excellentie te brengen, omdat de organisaties van ambtenaren niet in de gelegenheid zijn geweest om door het intermediair van de Commissie voor Georganiseerd Overleg van haar gevoelens terzake te doen blijken.

Redenen, waarom rekestrant Uwer Excellentie eerbiedig verzoekt, de bewuste bepalingen in het nieuwe Reglement te willen wijzigen in zoodanigen zin, dat de gewezen ambtenaressen-niet-kostwinsters, die, na een jaar wachtgeld te hebben genoten, uit 's Lands dienst ontslagen werden, van verdere bijdragen tot het Fonds geheel worden vrijgesteld, met behoud van het recht op uitgesteld pensioen bij het bereiken van den 45-jarigen leeftijd.

De Bondsstem.

AMBTENAREN RECHT EN GEORGANISEERD VERZET.

Uit den Raad van Batavia en Malang.

Met instemming nemen wij het ondervolgende over uit „de School'' van 2 November j.l.

Op Maandag 14 October j.l. kwam de Raad der gemeente Batavia bijeen, teneinde o.m. een beslissing te nemen over een gewijzigde ambtenaren-formatie. Kennelijk hadden de hierop betrekking hebbende voorstellen ten doel tot een versobering en dientengevolge tot een bezuiniging op het ambtelijk apparaat te geraken.

Van de zijde der Bataviasche gemeente-ambtenaren bestond voor deze voorstellen groote belangstelling, hetgeen bleek uit een dicht bezette publieke tribune, alsmede uit een door hen aan den Raad der Gemeente gericht rekest.

Over dit laatste nu meenen wij iets meer te moeten zeggen, tengevolge van de wijze waarop zoowel door 's Raads voorzitter als door den Raad zelf op dit rekest werd gereageerd.

Van de zijde van de ambtenaren der gemeente was er blijkbaar bij het College van Burgemeester en Wethouders op aangedrongen, om de formatie-voorstellen in de plaatselijke commissie voor georganiseerd overleg te bespreken. Evenwel werd namens B. en W. te kennen gegeven, dat deze voorstellen niet aan het oordeel van de ambtenaren zouden worden onderworpen, omdat zij naar het oordeel van dit college geen rechtstreeks ambtenaarsbelang vormden.

De beoordeeling van formatie-kwesties competeerde uitsluitend het college van B. en W. en van den Raad.

Nu de Bataviasche gemeente-ambtenaren dus geen gelegenheid kregen hun bezwaren tegenover het college van B. en W. kenbaar te maken, maakten zij gebruik van het recht, dat elk Nederlandsch staatsburger bezit:

Zij zonden een rekest aan den Raad, waarin zij alsnog talrijke bezwaren ontwikkelden en waarin tevens vele malen om wijziging van de voorstellen van B. en W. werd verzocht.

Een ieder zou zeggen, dat hiermede niet was misdaan. Niet aldus 's Raads voorzitter en de Raad zelf.

Hoewel op de bewoordingen van het rekest klaarblijkelijk niets was aan te merken, werd het zenden van het rekest zelf „over de hoofden van B. en W. heen'' ten sterkste gelaakt. De eerste aanval op de ambtenaren kwam van de zijde van den fractievoorzitter der Vaderlandsche Club, Dr. Ir. Kramer. Deze verklaarde namens zijn fractie, dat de Bataviasche ambtenaren met het zenden van het rekest ver over de schreef waren gegaan, zoodat de raadsfractie van de V.C. het rekest dan ook naast zich neer zou leggen Onmiddellijk op deze woorden volgde eenige reactie van de zijde van een drietal raadsleden. De heer Bakker van de I.E.V.-fractie, de heer Atik Soeardi van de Inheemsche fractie en de eenling van de C.S.P. verklaarden, dat naar hun meening de ambtenaren zich ten allen tijde per rekest tot den Raad konden wenden. De heer Bakker was er naar hij zei zelfs verheugd over, het rekest in kwestie te hebben ontvangen.

In het antwoord, dat 's Raad voorzitter vervolgens naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen gaf, erkende deze dat in het rekest sommige kwesties werden aangevoerd, waarover de ambtenaren moesten kunnen oordeelen. Wel vond hij, dat ze daar t e v r o e g mee kwamen, omdat daar nog over zou worden gesproken in de plaatselijke commissie van georganiseerd overleg, nadat de Raad de formatie zou hebben vastgesteld.

Met de V.C.-fractie was hij echter van oordeel, dat de ambtenaren onjuist hadden gehandeld, door zich alsnog met verzoeken terzake de formatie zelf tot den Raad te wenden nadat B. en W. duidelijk hadden te kennen gegeven, dat de ambtenaren daar niet over hadden te oordeelen.

Hij verzocht dan ook er mee accoord te gaan, dat hij de ambtenaren namens den Raad onder het oog bracht, dat zij in hun rekest te ver waren gegaan.

Blijkbaar liet de Raad zich door zijn voorzitter overtuigen. **Met algemeene stemmen** keurde hij n.l. goed, dat de gemeente-ambtenaren een standje zal worden uitgedeeld.

Het zal niemand onzer leden verwonderen, dat wij met dezen gang van zaken allesbehalve tevreden kunnen zijn.

Door de houding van den Raad van Batavia dreigen denkbeelden ingang te vinden, die wij tot dusverre in Indië nog niet aantroffen. In het belang van alle werknemers in dienst van de overheid meenen wij met klem tegen een en ander te moeten opkomen.

Allereerst hebben wij ernstige bezwaren tegen de houding van het Bataviasche college van B. en W. Het is ons n.l. niet duidelijk, waarom ambtenaren niet over wijzigingen in de personeelsformatie zouden mogen oordeelen. De kwestie der verantwoordelijkheid staat hier geheel buiten.

Immers worden door de ambtenaren slechts adviezen gegeven, waaraan een besturend college uiteraard niet is gebonden. Daar staat tegenover, dat zulke adviezen, ook als zij de formatie betreffen, in meer dan een opzicht waardevol kunnen zijn. Wie is er b.v. niet van overtuigd, dat niemand beter over de behoeften van den dienst kan oordeelen dan juist de ambtenaren van der betrokken dienst. Natuurlijk zal het college van B. en W. van Batavia zich uitvoerig hebben laten voorlichten door de hoofden van de betrokken diensten, en van die adviezen een waardevol gebruik weten te maken. Hoeveel eerbied wij evenwel voor de adviezen der diensthoofden kunnen hebben, toch vinden wij, dat het oordeel der betrokken ambtenaren daarnaast op prijs behoort te worden gesteld. Het bond tot niets, terwijl het in het belang van den dienst kan zijn ook hun inzichten te leeren kennen. In het belang van de ambtenaren is het stellig ook, dat zij hun oordeel geven over een te voeren formatie. Vooral in dezen tijd van intense, zij het noodzakelijke, bezuiniging, mag van ambtenaren verwacht worden, dat zij kritiek uitoefenen en wijzigingen voorstellen op een formatie-plan, dat door de versoberingsgedachte is ingegeven. Hoe licht kan het niet voorkomen, dat de bezuinigingsgedachte zoodanig predomineert, dat de belangen der werkers erdoor in het gedrang worden gebracht. Zooiets zou niet voor de eerste maal plaats vinden! Tenslotte moet het juist geacht worden, dat kwesties, waarbij de belangen der ambtenaren — ook financieele — zoo nauw zijn betrokken, van alle kanten zoo goed mogelijk worden belicht. En het is toch aan geen twijfel onderhevig, dat de ambtenaren daar het hunne toe kunnen bijdragen.

Het doet ons daarom ook ten zeerste leed, dat het college van B. en W. zoo afwijzend stond tegenover een advies van zijn ambtenaren.

Wij hebben zelf inzake besprekingen over formatiekwesties geheel andere ervaringen. Bij herhaling ging en gaat het hoofdbestuur van ons Genootschap ter conferentie naar het onderwijs-departement om er met de leiding over formatie-kwesties te spreken. Ook andere organisaties deden dat en vonden steeds evenals wij gelegenheid haar bezwaren uiteen te zetten.

Zelfs de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië had er, blijkens de welwillendheid, waarmede hij de bezwaren aanhoorde, niets op tegen, toen de hoofdbesturen van N.I.O.G., C.O.V. en K.O.B. op een audiëntie eenige formatiekwesties ter sprake brachten.

Dit lijkt ons dan ook het eenige juiste standpunt.

Dat de Gemeente-ambtenaren zich na het starre standpunt van B. en W. rechtstreeks tot den Raad wenden zal door ieder onbevooroordeelde moeten worden gebillijkt. Het was voor hen het eenige middel om in de voorstellen van B. en W. alsnog de door hen gewenschte wijzigingen te verkrijgen. Principieele bezwaren kunnen o.i. ook moeilijk tegen hun handelwijze worden aangevoerd. Wij zijn in tegendeel van meening, dat de Bataviasche ambtenaren niets anders gedaan hebben, dat wat elk burger van het Rijk der Nederlanden is toegestaan. Ook voor ambtenaren bestaat het recht om te rekestreren en wij kunnen ons moeilijk voorstellen dat men hen wat dit aangaat in een uitzonderingspositie zou willen plaatsen.

Wij zouden het dan ook ten zeerste betreuren, wanneer het standje, waarvan in de Raadszitting sprake was, werd uitgedeeld.

Deze kwestie is van een grootere dan plaatselijke beteekenis. Hier dreigt een der rechten te worden ondergraven, die de ambtenaren tot dusverre onaangevochten bezaten. Met den geest, waarvan speciaal de houding van het Bataviasche college van B. en W. getuigt, kunnen wij ons allerminst vereenigen.

Daarom slaan wij met aandacht gade, wat er verder gebeurt en we zijn ervan overtuigd, dat het N.I.O.G. niet zal nalaten zoo noodig ook tegen deze bedreiging van de rechtspositie der ambtenaren stelling te nemen.

Tot zoover „de School''.

Wij troffen nog aan het bericht dat de afdeeling Batavia van het N.I.O.G. in haar huishoudelijke vergadering van 1 November j.l. de volgende motie met algemeene stemmen heeft aangenomen.

„Gezien het feit, dat het College van B. en W. der Gemeente Batavia het onnoodig oordeelde om voorstellen t.a.v. een gewijzigde ambtenaren-formatie, welke bezuiniging op het ambtelijk apparaat beoogde, aan het oordeel der commissie van Bijstand te onderwerpen en de Bat. Ambtenaren daarop een request aan den Gemeenteraad zonden, waarin zij hun bezwaren tegen deze voorstellen ontwikkelden en om wijziging t.a.v. verschillende onderdeelen verzochten.

Gelezen, dat zoowel het College van B. en W. als de Gemeenteraad meenden, dat de ambtenaren met het zenden van dit request te ver ware gegaan en zij deswege een zekere afkeuring verdienden.

Van oordeel, dat inzake formatiekwesties ongetwijfeld een zekere beoordeeling en adviseering aan de betrokken ambtenaren als moreel recht toekomt en zij speciaal met het zenden van een request aan den Gemeenteraad niet over de schreef zijn gegaan, waar ieder staatsburger nog steeds ten volle het recht van requestreering aan de bevoegde macht toekomt, hetgeen mede impliceert het recht van beroep op een hoogere instantie in geval eener afwijzende beschikking.

Spreekt als haar meening uit, dat het bestuur der Gemeente Batavia een onjuist standpunt inneemt t.a.v. het recht van requestreering aan de bevoegde overheid.

Verzoekt het Gemeentebestuur dan ook beleefd doch dringend zijn opvattingen te dier zake geheel te willen herzien, en besluit deze motie ter kennis te stellen van de betrokken autoriteiten en van de pers''.

Wij kunnen hieraan nog toevoegen, dat het Gemeente bestuur van Bandoeng hierover een juister standpunt heeft ingenomen en ook de formatie kwesties in de Personeelscommissie zal behandelen, waarvoor de ambtenaren ten zeerste erkentelijk waren.

Wij herinneren ons dit verband een verslag van de gemeenteraadsvergadering van Malang, in het „Soer. Hbld.'' luidende als volgt:

Georganiseerd verzet.

De voorzitter luidt de behandeling van de personeelszaken in door eene mededeeling. Spr. meende den raad te moeten waarschuwen voor een merkbaar symptoom, gedurende ongeveer 1½ jaar tot uiting gekomen, d.w.z. sinds de salarisherziening aan de orde werd gesteld. Er is een geest onder de ambtenaren merkbaar, die niet is als vroeger, alhoewel dit slechts een gedeelte der ambtenaren betreft. Spr. wijst op eene serie artikelen in een der plaatselijke bladen, welke artikelen geïnspireerd zijn door ambtenaren, waarvan B. en W. de bewijzen hebben. Deze stukken druipen van een geest van ernstige verdachtmakingen aan het adres van het college van B. en W.

Volgende week komt de salarisherziening aan de orde en wethouder Van Vrijberghe de Coningh heeft zich daarvoor zeer veel tijd en moeite gegeven, waarvoor spr. dien wethouder woorden van lof toezwaait. Spr. komt op tegen de verdachtmakingen, waarbij het voorgesteld wordt alsof deze wethouder eene salarisregeling heeft geconcipieerd naarmate zijne sympathieën of antipathieën jegens de ambtenaren hem hebben ingegeven!

Straks, en spr. doelt daarbij op de geheime beraadslagingen, zal de raad met dergelijk georganiseerd verzet hebben af te rekenen.

De heer Heringa (I.E.V.) informeert, of er teekenen waren van georganiseerd verzet.

De voorzitter deelt mede, dat zulks inderdaad de volle overtuiging is zoowel van spr. als van de drie wethouders.

Uiteraard heeft een georganiseerd verzet niet dadelijk onze volle sympathie hoewel zeker momenten aanwezig kunnen zijn, waartegen men eerlijk in opstand kan komen en als dan elke redelijke kans van georganiseerd overleg als in Batavia ontbreekt, wil men toch zijn overkropt gemoed op andere wijze gaan luchten.

Ook in de ambtelijke kringen zijn symptomen aanwezig niet van lijdelijk verzet doch van een lijdelijke apathie, die niet in het belang van den dienst is. De duimschroeven kwellen ook op benauwende wijze.

Technische mededeelingen.

DE TEGENGANG VAN WATERVERSPILLING.

Buiten verantwoording van de Redactie.

(Ingezonden).

Aan de Redactie van
„de Bouwkundige Ambtenaar''
Prins Hendrikstraat 7
Bandoeng.

Weledele Heeren,

In Uw uitgave van 1 Nov. j.l. No. 11 komt onder Technische Mededeelingen een artikel voor van de hand van den Heer August Steevensz, getiteld „De tegengang van waterverspilling''.

Met den inhoud van dit artikel zijn wij weinig ingenomen en wij hopen dan ook, dat U ons de gelegenheid zult willen geven in Uw blad e.e.a. over dit artikel te zeggen, een artikel, waarin onverdiend de Waspa afwaschkraan, die door ons in den handel wordt gebracht en met zooveel succes wordt verkocht, op onrechtvaardige en oppervlakkige wijze wordt beoordeeld.

Alvorens tot beschouwingen over te gaan, willen wij U dank zeggen voor Uw naschrift dat de publicatie van den Heer S. volgde en waarin U o.m. ter kennis van Uw lezers bracht dat een besparing van 30 tot 33% met den Waspa afwaschkraan kon worden verkregen, die, naar wij veronderstellen, op grond van eigen ervaring werd vastgesteld of naar aanleiding van attesten, afgegeven door officieele instellingen, want in dit naschrift zagen wij een wenk aan Uw lezers, niet zoo lichtvaardig over den Waspa afwaschkraan te denken, als de Heer S deed.

De Heer S. zegt, dat onder waterverspilling wordt verstaan, al het water, dat niet nuttig gebruik wordt en dus nutteloos wegvloeit. Hiermede zal bedoeld zijn dat waterverspillen beteekent, geen nuttig gebruik maken van het water, dat wordt afgetapt en dan zijn wij het volkomen met den Heer S. eens.

Het geval, dat de Heer S. noemt, waarbij de huisbediende het water aftapt en vergeet den kraan te sluiten, is natuurlijk een goed voorbeeld van waterverspilling.

De Heer S. merkte verder op dat, wanneer iemand den kraan zoodanig afstelt, dat het water met een klein straaltje uit den kraan loopt, met de bedoeling ongeregistreerd water uit de leiding te onttrekken, dit dikwijls tot waterverspilling zal kunnen leiden. Dit is inderdaad zoo, doch nimmer zal die waterverspilling veel te beteekenen hebben, want de consument, die dit water clandestien aftapt, doet dit niet om het onbenut te laten wegvloeien, doch om daaraan een nuttige bestemming te geven. Die consument let op elke cent en van hem is geenszins te verwachten, dat hij achteloos met dat water zal omspringen; hij zal waterverspilling tegengaan. Het feit, dat het water gratis werd verkregen, zal de waarde daarvan, in de gedachte van den consument, die clandestien aftapte, verhoogen. Zoo gaat het immers ook met reclame-artikelen, hoevelen zijn daar niet bij bijzonder op gesteld, ook al zijn het voorwerpen van luttele waarde en niet van het minste nut.

Het maakt op ons den indruk, dat de Heer S. het clandestien aftappen onderschat, want naar onze meening moeten gemeenten enz. jaarlijks aanzienlijk sommen derven, door het onttrekken van ongeregistreerd water door de consumenten. Natuurlijk, de tegenwoordige meter is een sta in den weg voor den ontduiker, doch het aantal meters, dat op het oogenblik in gebruik is, en waarvan het meetwerk onbewogen blijft voor het clandestien aftappen, zal zeer groot zijn tegenover het in gebruik zijnde aantal geperfectionneerde meters.

Bij zijn onderzoek van de middelen, waarmede waterspilling kan worden tegengegaan, heeft de Heer S. de volgende kranen en apparaten gekozen:

1. zelfsluitende kranen
2. muntwatermeters
3. waste-not kranen
4. bezuinigingskranen van den Bovenkamp
5. Waspa-kranen.

Een zeer heterogeen gezelschap, vogels van diverse pluimage, die allerminst bij elkaar behooren en die niet alle recht hebben op de bestemming, die de Heer S. ze heeft gegeven middelen tot het tegengaan van waterverspilling. Het meerendeel kan een handje helpen, doch de Waspa afwaschkraan is feitelijk de eenige kraan, waarmede groote bezuiniging is te verkrijgen met hooger nuttig effect.

De zelfsluitende kraan moet naar onze meening geheel buiten beschouwing blijven, want vele waterleidingen verbieden het gebruik daarvan, omdat deze kraan stooten in de leiding veroorzaakt.

De muntwatermeter is naar onze meening geen apparaat, waarvan de bestemming is de „tegengang van waterverspilling''. De muntwatermeter is gemaakt om den kleinen man tegen contante betaling water te verstrekken. In tijden van groote waterschaarschte zal de muntwatermeter van dienst kunnen zijn, ter bevordering van een zuinig gebruik. Indien dan een beroep wordt gedaan op den burgerzin om mede te werken het waterverbruik tot een minimum te beperken, zal men zich last en moeite getroosten, die aan de muntwatermeters verbonden zijn.

In een gezin als dat van den Heer S. met een jaarlijksch verbruik van 950.000 l. welk verbruik door toepassing van Waste-not kranen tot 600.000 l. is teruggebracht, iedereen zal het met ons eens zijn, daar is de muntwatermeter niet op zijn plaats.

De besparing met den muntwatermeter van 18% valt ons tegenover de besparing met de Waste-not kranen tegen, want het gebruik van muntwatermeters, dat zooveel last bezorgt, dwingt naar onze meening tot grootere bezuiniging dan bij het gebruik van Waste-not kranen. Naar onze meening komt dus de muntwatermeter allerminst in aanmerking om, het waterverspillen tegen te gaan. Er is mede te bezuinigingen, doch de bezuiniging wordt door den last, die men bij het gebruik van muntwatermeters heeft, te duur betaald.

De Waste-not kranen achten wij voor huishoudelijk gebruik om waterverspilling te voorkomen niet geschikt. De Waste-not kraan is voor het doel, waarvoor de kraan bestemd is, zijn prijs ten volle waard. Het groote voordeel van de Waste-not kraan is, dat hij na 18 l. water te hebben laten voorbijgaan, automatisch sluit, zelfs bij vastzetten van den handel. Het is een kraan van degelijke constructie, bestand tegen ruw gebruik, doch naar onze meening is de kraan alleen daar op zijn plaats, waar regelmatig veel water wordt afgetapt — kazernes, kampementen, hospitalen, enz.

Door het in gebruik stellen van 2 Waste-not kranen heeft de Heer Steevensz kunnen bewerkstellingen een bezuiniging van 350.000 l. per jaar dat is ca. 1.000 l. per dag, alleen door te voorkomen, dat water nutteloos wegvloeit, door het open laten staan van de kranen. Wij trekken vanzelfsprekend de cijfers van den Heer S. niet in twijfel, doch dat voorbeeld is abnormaal en leent zich dan ook niet om daaraan waardevolle gegevens te onttrekken, die in het betoog van den Heer S. passen.

Over den bezuinigingskraan van den Heer van den Bovenkamp kunnen wij tot ons leedwezen niet oordeelen. Wij zijn er niet in geslaagd een exemplaar te bemachtigen. Wel hebben wij vernomen dat het hier gaat om een kraan, die zoodanig kan worden afgesteld, dat slechts een bepaalde hoeveelheid wordt doorgelaten. Is dit werkelijk het geval, dan is het naar onze meening ook geen kraan om waterverspilling tegen te gaan, maar een kraan, die nauwe grenzen stelt ten opzichte van de af te tappen hoeveelheid.

Wij komen thans tot bespreking van den door den Heer S. zoo versmade Waspa afwaschkraan.

Wij betreuren het dat de Heer S. niet nauwkeurig de zeer duidelijke circulaire heeft gelezen, die wij over de Waspa afwaschkranen hebben uitgegeven. Uit deze circulaire zal de Heer S. zien, dat de Waspa afwaschkraan geen gewone aftapkraan is, doch een kraan, die uitsluitend daar tot zijn recht komt, waar hij wordt gebezigd voor hadden wasschen, spoelen, vaten wasschen enz.

Juist bij die manipulaties gaat zoo ontzaggelijk veel water onbenut verloren en als men nu met den Waspa afwaschkraan, die slechts $^1/_5$ gedeelte van het water doorlaat van een aftapkraan, een hooger nuttig effect bereikt, dan zal iedereen moeten toegeven, dat, wanneer het op het tegengaan van het verspillen van water aankomt, de Waspa afwaschkraan in de allereerste plaats in aanmerking komt en niet de stiefmoederlijke plaats moet innemen, die de Heer S. hem heeft gegeven. Het hoogere nuttig effect bij de Waspa afwaschkranen wordt verkregen, doordat het water onder hoogere druk in eenigszins verspreiden vorm de kraan verlaat.

Wij zouden zeer zeker niet tegen het artikel van den Heer S. in verweer zijn gekomen, indien met den Waspa afwaschkraan niet zulke schitterende resultaten zouden zijn verkregen. Het gaat hier niet slechts om woorden, wij kunnen verschillende attesten voorleggen van groote bedrijven enz., die na serieuze proeven verklaard hebben groote besparing met Waspa afwaschkranen te hebben verkregen.

De Heer S. zegt: „De Waspa afwaschkraan is in wezen niet anders dan een gewone aftapkraan'', wij vragen ons af, waarom spreekt de Heer S. zoo vernederend over dezen kraan. Onder een gewonen aftapkraan is slechts te verstaan de tapkraantjes van z.g. passer kwaliteit; afkomstig uit Japan, die nog door verschillende waterleidingbedrijven, omdat ze zoo goedkoop zijn, worden toegepast, echter tot groot ongerief van de waterverbruikers, die door de slechte kwaliteit bij herhaling voor reparaties komen te staan.

De Waspa afwaschkraan is een Wisakraan, voorzien van een Waspa. Deze kraan heeft bijzondere eigenschappen, is van degelijke constructie en afkomstig van onze fabriek in Arnhem. Bij het ontwerpen van dezen kraan is de hoofdgedachte geweest een goed stuk werk te leveren en daardoor onderscheidt de Wisa kraan zich zoo geheel en al van den gewonen aftapkraan, dien de Heer S. in het geding heeft gebracht. Voor diegenen, die niet weten, op welk peil het fabrikaat van onze fabriek in Arnhem staat meenen wij goed te doen te vermelden, dat de hoofdcommissie van de normalisatieraad in Nederland onze fabriek het eerst toestond het onderscheidings merk „Nenorm'' te gebruiken, hetgeen dezelfde waarde heeft voor koperwerk als het keur voor goud.

De Waspa wordt vervaardigd in onze fabriek te Soerabaia en het is inderdaad juist wat de Heer S. zegt, dat, indien men wil saboteeren, het mondstuk van den Waspa afwaschkraan kan worden afgeschroefd. De Waspa moet nu eenmaal uitneembaar zijn om het inwendige zoo nu en dan te kunnen reinigen. Bij den Waspa afwaschkraan is vanzelfsprekend eenige contrôle noodig, doch de praktijk heeft bewezen, dat saboteeren slechts zeer weinig voorkomt en dat is ook zoo goed te begrijpen, want het is niet

te verwachten dat hij, die met den Waspa afwaschkraan moet werken en daarvan zooveel profijt en gemak heeft, het zich zelf moeilijk zal maken door het mondstuk er af te schoeven.

Zooals bovenstaand gezegd, vloeit het water onder hoogen druk in verspreiden vorm uit de kraan; het is logisch, dat dit het wasschen van vaten, enz. vergemakkelijkt en bespoedigt.

De Heer S. zegt, dat de Waspa afwaschkraan 2 schuine groeven heeft, in werkelijkheid zijn het er 4.

Waarom toch vragen wij ons af vermeldde de Heer S. wel het verkregen bezuinigingspercentage van de muntwatermeters en van de Waste-not kranen en niet van de Waspa afwaschkranen. Hier gaf de Heer S. niet ieder het zijne, hij maakte onderscheid en dit vinden wij jammer. De lezers zouden dit vanzelf sprekend ook gaarne geweten hebben zoomede den aanschaffingsprijs, welke *f* 4.75 is, dien de Heer S. ook van de andere apparaten noemde.

Waar de Heer S. gelijk heeft, spreken wij hem niet tegen inderdaad, daar waar de druk zeer hoog is, kan spatten optreden, doch dit hebben wij kunnen verhelpen, door toepassing van kranen met verkleinden doorlaat. Dit spatten heeft echter niet veel meer te beteekenen dan het spatten bij een gewonen kraan en dat wordt door sommige menschen over het hoofd gezien. De straalbrekers, die vroeger veel werden gebruikt waren hoofdzakelijk om het spatten tegen te gaan bij den gewonen kraan.

De Heer S. heeft kunnen waarnemen, dat op verschillende kantoren, waar de Waspa afwaschkraan in gebruik zijn, men de bakken eerst vult, om het spatten van de Waspa afwaschkranen te ontgaan. Wij gelooven, dat de Heer S. zich hier aan overdrijving schuldig maakt. Wij geven toe, hier en daar zal diegene, die zich met het nieuwe niet kan vereenigen, de bak eerst demonstratief vol laten loopen, doch het zal tot de uitzonderingen behooren, op groote kantoren enz., waar tijd geld is, zal men het vullen van de bak wel achterwege laten.

Het artikel van den Heer S. kan onverdiend onzen verkoop schaden en daarom hebben wij gemeend goed te doen het in beschouwing te nemen en onze opinie daarover te zeggen.

Ten allen tijd verklaren wij ons bereid om onze volle medewerking te verleenen bij serieuze proeven en wij zullen gaarne de superioriteit van anderen apparaten boven den Waspa afwaschkraan om het waterverspillen te beteugelen erkennen, indien werkelijk die superioriteit wordt aangetoond, doch hierin is de Heer S. zooals duidelijk blijkt uit bovenstaande, niet geslaagd.

Onder dankzegging voor de verleende plaatsruimte teekenen wij

Hoogachtend,
W. J. Stokvis Kon. Fabr. v. Met.
Ned. Ind. Afd.
w.g. onleesbaar.

Onderschrift.

De zaak waarom het gaat is waterverspilling afdoend tegen te gaan, hetgeen alleen te bereiken is met een kraan, welke automatisch sluit en dus niet met zoogenaamde neerschroefkranen.

Zeker kan met de Waspa-kraan, — alhoewel in wezen ook een neerschroefkraan zijnde en waarmede ik in geen geval deze kraan op een lijn wil stellen met de gewone aftapkraan — waterverspilling worden tegengegaan, omdat deze kraan per tijdseenheid minder water doorlaat dan een gewone aftapkraan. Afdoend is zij evenwel niet. Nog onlangs heb ik in een hotel te Djember, waar bij de waschplaats ook een Waspa-kraan is aangebracht, kunnen constateeren, dat die kraan noodeloos openstond, wat waterverspilling beteekent.

S.

STORM, IJS EN WALVISSCHEN

geschreven en geteekend door Willem van der Does.

In ons December nummer van 1934 maakten wij melding van het verschijnen van dit boek, een uitgave van Vereeniging van Scheepswerktuigkundigen. Thans een jaar later verschijnt van dit werk een tweede druk geheel gelijk aan den eersten; voorwaar een sprekend bewijs hoe de behandelde stof ingang vond bij het lezend publiek. Voor hen die nog niet in het bezit zijn van een exemplaar hiervan bestaat derhalve gelegenheid zich alsnog dit boek aan te schaffen tegen den gereduceerden prijs van *f* 4.—. Het is momenteel bij elken boekhandelaar verkrijgbaar.

VAN DEN PENNINGMEESTER.

Afdeelingspenningmeesters en onze overige leden worden beleefd uitgenoodigd mede te werken de contributies in de voor ons liggende maand December zoo vroeg mogelijk te willen voldoen e.e.a. in verband met de afsluiting van onze boeken per ultimo 1935.

Werkt allen mede de achterstanden tot zoo klein mogelijke proporties terug te brengen. Dit is niet alleen in ons, doch ook in Uw belang, want naarmate de achterstand grooter wordt is het dikwijls moeilijker — zooal niet bijna onmogelijk — Uw debet te voldoen, waardoor dikwijls een ongewenscht afschrijven het gevolg is.

STEL DAAROM NIET UIT, MAAR DOE HET NOG HEDEN!

KASOVERZICHT.

ult. 3de kwartaal 1935.

ONTVANGSTEN.

	Begrooting	ult. Sept. '35
I. Vereeniging.		
Contributies	*f* 2.700.—	*f* 2.999.55
Achterstand Org.	„ 150.—	„ —
Abonnementen B. A.	„ 75.—	„ 10.50
Advertenties	„ 150.—	„ —
	f 3.075.—	*f* 3.010.05
II. Boekwerken.		
Verkoop bibl. nrs.	*f* 75.—	*f* 380.92
	f 75.—	*f* 380.92
III. Instellingen.		
Reservefonds	*f* 1.000.—	
IV. Diversen.		
Overboeking kassaldo	*f* 24.89	*f* 24.89
Onvoorzien	„ 175.11	„ 87.55
	f 200.—	*f* 112.44
Totaal	*f* 3.350.—	*f* 3.503.41

UITGAVEN.

I. Vereeniging.		
Voorzitter	*f* 450.—	*f* 450.—
Secr. Penningmeester	„ 225.—	„ 225.—
id. t.l.v. 1934	„ —	„ 125.—
Kantoorkosten	„ 135.—	„ 135.—
id t.l.v. 1934	„ —	„ 101.05
Adm. H. B.	„ 45.—	„ 33.22
Telefoon	„ 105.—	„ 106.20

Porti telegr.	„ 45.—	„ 57.04[5]
Kantoorbehoeften	„ 30.—	„ 36.72
Transportkosten	„ 105.—	„ 84.80
Vergaderingen	„ 45.—	„ 22.25
Commissies	„ 30.—	„ 20.—
	f 1.275.—	*f* 1.396.38[5]
II. Algemeene kosten.		
Alg. vergadering	*f* 120.—	*f* 105.87
Circulaires	„ 30.—	„ 1.40
Propaganda	„ 90.—	„ 159.43[5]
Contr. centrale	„ 255.—	„ 294.12[5]
Afdeelingen	„ 75.—	„ —
Abonnementen	„ 30.—	„ —
	f 600.—	*f* 560.83
III. Orgaan.		
I. B. T. Loc. Techniek	*f* 750.—	*f* 650.—
Achterstand 1934	„ 50.—	„ 48.80
B. A.	„ 450.—	„ 357.55
Achterstand 1934	„ 120.—	„ 114.37
Adm. orgaan	„ 67.50	„ 16.98
Tikloon provisie	„ 45.—	„ 2.75
	f 1.482.50	*f* 1.190.45
IV Diversen	*f* 45.—	*f* 49.62[5]
Onvoorzien	„ —	„ 77.05
	f 45.—	*f* 126.67[5]
Totaal	*f* 3.422.50	*f* 3.274.34
RECAPITULATIE.		
Ontvangsten	*f* 3.350.—	*f* 3.503.41
Uitgaven	„ 3.422.50	„ 3.274.34
Saldo ult. Sept. 1935		*f* 229.07

ONTVANGEN CONTRIBUTIES 21 SEPTEMBER — 20 OCTOBER 1935.

		bij tot:
	Afdeeling	*Bandoeng.*
J. L. Pieterse	*f* 2.50	October 1935
R. Soepardan	„ 2.—	„
D. A. Emanuel	„ 2.50	„
N. Goedbloed	„ 1.50	„
W. E. Schelkers	„ 2.—	„
F. van Sprew	„ 2.50	„
D. E. Jacobs	„ 2.50	„
Postwissels ontvangen van:		
Joesoef	*f* 6.—	Juni 1935.
L. Muller Kobald	„ 2.50	bed. 1-9-'35 nog te betalen *f* 39.10.
Djokoasmo	„ 3.—	bed. 1-10-'35 nog te betalen *f* 4.—
R. Slamet	„ 10.—	bed. 1-8-'35 nog te betalen *f* 41.—
R. M. Mohamad	„ 15.—	± October 1933.
W. A. Schneider	„ 5.—	bed. 1-10-'35 nog te betalen *f* 32.50.
R. Sigid Prawiro	„ 5.—	± Juni 1934.
R. Wirjowidjojo	„ 10.—	bed. 1-1-'36 nog te betalen *f* 20.—
Th. A. Deyhton	„ 2.—	October 1935.
M. E. Soenarjo	„ 12.—	December 1935.
Soeworo	„ 2.—	October 1935.
R. Ismangoen	„ 6.—	September 1935.
R. Soedarsono	„ 7.50	December 1935.
F. Ettli	„ 1.50	idem.
R. M. Singgih	„ 7.50	Maart 1935.
Khoe Bing Hwa	„ 6.—	September 1935.
M. Soemarko	„ 4.—	Augustus 1935.
Noegroho Pringgo-	„ 6.—	December 1935.
Adisoerjo	„ 4.—	bed. 1-2-'35 nog te betalen *f* 13.50.
Sedjo Kertopati		December 1935.
R. Moh. Mahpoel		
G. A. Endert	„ 7.50	bed. 1-1-'36 nog te betalen *f* 15.—
R. M. Kamarga	„ 6.—	3e kw. 35 rest. 1.50.
G. Orth	„ 2.50	bed. 1-10-'35 nog te betalen *f* 9.50.
Lie Hoen Twan	„ 5.—	± November 1934.
Soentoro	„ 6.—	September 1935.
Talogo	„ 10.—	April 1935.
Soekarsono	„ 6.—	Juni 1935.
Sapiie	„ 5.—	± Maart 1934.
F. J. Mundler	„ 6.—	December 1935.
Sahid	„ 5.—	bed. 1-10-'34 nog te betalen *f* 10.10.
E. Emor	„ 5.—	October 1935.
M. Hoerip	„ 5.—	15 Maart 1934.
Roesno	„ 2.50	bed. 1-1-35 nog te betalen *f* 17.50.
F. Augenstein	„ 7.50	Juni 1935.
R. Soepardan	„ 5.—	bed. 1-10-'35 nog te betalen *f* 11.—
Abdoel Salam	„ 6.—	September 1935.
H. J. Pothoff	„ 8.—	bed. 1-10-'35 geen achterstand.
Malkan	„ 6.—	December 1935.
Sepoer	„ 6.—	Maart 1935.
Ginagan	„ 6.—	December 1935.
Soemarmo	„ 4.50	idem.
H. F. van den Berg	„ 12.50	Augustus 1935.
G. F. F. Schedler	„ 4.50	September 1935.
F. Beem	„ 1.50	December 1935.
Soewapta	„ 7.50	bed. 1-7-'35 nog te betalen *f* 7.50.
Soetarjo	„ 9.—	Juni 1935.
Seto	„ 4.50	December 1935.
Saroesa	„ 15.—	September 1935.
Soedjono	„ 9.—	Juni 1935.

		bij tot:
Soeleman	„ 5.—	± Augustus 1933.
Walsen	„ 2.—	bed. 1-7-'35 nog te betalen *f* 19.—
J. F. van Zuylen	„ 5.—	bed. 1-9-'35 nog te betalen *f* 24.—
J. F. Meeng	„ 4.50	December 1935.
J. Meynhardt	„ 6.—	idem
W. R. Lancelot	„ 15.—	idem
Radio	„ 15.—	bed. 1-10-'35 nog te betalen *f* 7.50.
Goetomo	„ 6.—	Maart 1935.
Gondohadinoto	„ 6.—	December 1935.
Soewito	„ 4.50	Maart 1935.
A. Verdier	„ 4.50	December 1935.
M. Soeparmanto	„ 6.—	idem
Totaal	*f* 395.50	

21 OCTOBER — 20 NOVEMBER 1935.

Afdeeling Bandoeng.

J. L. Pieterse	*f* 2.50	November 1935
R. Soepardan	„ 2.—	„
D. A. Emanuel	„ 2.50	„
N. Goedbloed	„ 1.50	„
F. van Sprew	„ 2.50	„
D. E. Jacobs	„ 2.50	„
W. E. Schelkers	„ 2.—	„

Afdeeling Soerabaia.

R. Soemarto II	*f* 2.—	September 1935.
E. Ch. Szrama	„ 3.—	October 1935.
E. R. Valckenier de Greve	„ 5.—	November 1935.
R. Soemarto I	„ 4.—	October 1935.
J. L. Lemaire	„ 5.—	November 1935.
A. Steevensz	„ 5.—	October 1935.
W. J. Moll	„ 4.—	November 1935.
J. Falkenhoff	„ 5.—	„
E. F. van Geuns	„ 4.—	„

Postwissels ontvangen van:

Ali Djatiwinoto	*f* 4.80	December 1935.
Kostaman	„ 22 20	bed. 1-11-'35 nog te betalen *f* 9.80.
R. M. Mohamad	„ 15.—	± April 1934.
R. Soeworo	„ 2.—	November 1935.
Ardjo	„ 10.—	± November 1934.
G. Orth	„ 2.50	bed. 1-10-'35 nog te betalen *f* 7.—
Sigid Prawiro	„ 5.—	± Augustus 1934.
Muller Kobald	„ 2.50	bed. 1-9-'35 nog te betalen *f* 36.60.
R. Soekarsono	„ 6.—	September 1935.
W. A. Schneider	„ 5.—	bed. 1-10-'35 nog te betalen *f* 27.50.
R. M. Singgih	„ 7.50	Juni 1935.
G. A. Endert	„ 7.50	September 1935. bed. 1-1-'36.
R. Toersino	„ 14.50	± Mei 1935.
Th. A. Deighton	„ 2.—	November 1935.
M. Soetomo	„ 14.—	Juli 1935.
R. Soeleman	„ 5.—	± 15 October 1933.
Sedjo Kertopati	„ 3.50	bed. 1-2-'35 nog te betalen *f* 10.—
Rakiman	„ 4.50	December 1935.
R. Soedibio	„ 7.—	15 Juli 1934.
Goenawan	„ 4.—	bed. 1-12-'34 nog te betalen *f* 4.—
Oesoep	„ 4.—	bed. 1-1-'35 afbetaald.
R. Trastotenojo	„ 7.50	bed. 1-10-'35 nog te betalen *f* 22.50.
M. Talogo	„ 10.—	Augustus 1935.
E. H. van Henert	„ 7.50	December 1935.
F. Lammers	„ 6.—	September 1935.
R. Sepoer	„ 6.—	Juni 1935.
K. F. Kraag	„ 6.—	Maart 1935.
Irawan	„ 2.50	bed. 1-7-'34 nog te betalen *f* 17.50.
Roesno	„ 2.50	bed. 1-1-'35 nog te betalen *f* 15.—
Sapi'ie	„ 5.—	± Juni 1934.
Wirjomidjojo	„ 10.—	Augustus 1935. bed. 1-1-'36.
Soeloeng Habitoelah	„ 10.—	November 1934.
J. F. Hornung	„ 10.—	± Juni 1935.
P. Walsen	„ 1.—	bed.: 1-7-'35. nog te betalen *f* 18.—
J. Teerlink	„ 27.—	bed. 1-7-35 afbetaald.
Abdoelsalam	„ 6.—	December 1935.
Imam Rahajoe	„ 4.50	September 1935.
P. Boekoesoe	„ 3.45	December 1935.
G. J. L. W. Wijs	„ 7.50	December 1935.
H. F. Seeman	„ 10.—	± 15 Juli 1934.
Gaos Achmad	„ 6.—	December 1935.
Soepardan	„ 5.—	bed. 1-10-'35 nog te betalen *f* 6.—
Radio	„ 7.50	bed. 1-10-'35 afbetaald.
W. Stook	„ 24.—	December 1935.
Agoesno	„ 7.50	September 1935.
R. Soegirwo Tjokrowerdojo	„ 6.—	December 1935.
Totaal	*f* 399.45	

Mutaties

's Lands Waterstaat.

Ontslagen:

op verzoek wegens volbrachten diensttijd eervol en met recht op pensioen uit 's Lands dienst met ingang van:

1 ultimo November 1935, **W. Ch. Mac Lennan,** hoofdopzichter ter beschikking gesteld van de Provincie West-Java.

2 ultimo December 1935, **J. M. Lentze,** ambtenaar op non-activiteit laatstelijk opzichter 1e klasse.

3 ultimo November 1935, **H. M. Verbeek,** werkbaas bij 's Lands Waterstaat.

Toegevoegd:

aan den Gouverneur der Oostkust van Sumatra de td. wd. hoofdopzichter **Boerhanoedin** met gelijktijdige eervolle ontheffing van zijn ter beschikkingstelling van den Plaatselijken Raad van het Cultuurgebied der Oostkust van Sumatra.

Ter beschikking gesteld:

van de Provincie West-Java met ingang van ultimo November 1935, **D. F. Juch** hoofdopzichter, thans toegevoegd aan den Resident van Palembang en Raden **Koestoer,** opzichter, thans toegevoegd aan den Res. der Z. en O. afd. van Borneo.

idem van het Landschap Koetai, Mas **Malkan,** thans t.b.g. van de Prov. West-Java.

Verleend:

wegens langdurigen dienst, een jaar verlof naar Europa aan **D. A. Emanuel,** hoofdteekenaar bij 's Lands Waterstaat met ingang van 18 Augustus 1936.

Benoemd:

tot opzichter en toegevoegd aan den Resident van Riouw en onderhoorigheden **Lie Hoen Twan,** ambtenaar op w.g. l.l. die betrekking bekleed hebbende.

Verleend:

wegens zesjarigen dienst acht maanden verlof naar Europa aan **F. Augenstein,** Hoofdopzichter, ingaande 16 Juli 1936.

PROVINCIE WEST-JAVA.

Werkzaamgesteld:

als ingenieur, met standplaats Cheribon, de ter beschikking gestelde landsdienaar Ir. **A. F. de Wolff.**

als hoofdopzichter met standplaats Batavia, de idem **D. F. Juch.**

als opzichter, met standplaats Palimanan, de idem **A. F. Verdier.**

Verleend:

wegens 9-jarigen dienst, 11 maanden verlof naar Europa aan den ingenieur te Batavia-C. Ir. **A. H. Kuijp,** met bepaling, dat hij zijn betrekking zal nederleggen op 11 April 1936.

Overgeplaatst:

van Batavia naar Soekaboemi, de ingenieur Ir. **J. Verlinden.**

van Cheribon naar Bandoeng, de opzichter **M. B. Portier.**

PROVINCIE OOST-JAVA.

Werkzaam gesteld:

als ingenieur de t.b. gesteld Ingenieur bij 's Lands Waterstaat, **Ir. H. Vlugter.**

Benoemd:

tot Hoofdingenieur, de Ingenieur, Hoofd van het IIde Waterstaatsdistrict te Kediri ,**Ir. W. Meyer.**

ONZE BOEKENLIJST

Bij de drukkerij A. C. Nix & Co. te Bandoeng zijn de ondervolgende boeken te krijgen, *na toezending van de kosten per postwissel.* Geeft deze lijst ook ter inzage aan Uwe kennissen, die (nog) geen lid zijn der Vereeniging van Bouwkundigen. Bij beduidende afname kunnen wij korting op provisie toestaan

1.	Staten voor de berekening van grondverzet	à f 0.30	franco	pp. f 0.40
2.	Een économischer werkwijze voor oppervlakte-asphalteering	„ „ 1.—	„	„ „ 1.10
3.	Technische Hygiëne „Waterverzorging".	„ „ 2.50	„	„ „ 2.75
4.	Knikmonogram	„ „ 0.25	„	„ „ 0.30
5.	Keuring van dakpannen	„ „ 0.15	„	„ „ 0.20
6.	Opgave Architects-examen 1929	„ „ 0.75	„	„ „ 0.85
7.	Opgave Architects-examen 1930	„ „ 1.—	„	„ „ 1.10
8.	Statisch bepaalde en niet-statisch bepaalde balken	„ „ 0.75	„	„ „ 0.85
9.	Grepen uit de leer Hydraulica.	„ „ 1.25	„	„ „ 1.35
10.	Gewapend-beton. Statica en sterkteleer. Deel I	„ „ 2.50	„	„ „ 2.60
11.	Gewapend-beton. Deel II.	„ „ 4.—	„	„ „ 4.20
12.	De beteekenis van den cementsteen in gietbeton.	„ „ 1.—	„	„ „ 1.10
13.	Krachtleveringsmachines	„ „ 2.—	„	„ „ 2.10
14.	De Compensatie-planimeter	„ „ 0.25	„	„ „ 0.30
15.	Ranglijstenboekje Schaal B. 12 personeel bij de B.O.W., en ledenlijst V. v. B.	„ „ 0.25	„	„ „ 0.30
16.	Complete oude jaargangen I.B.T., zoolang de voorraad strekt, voor leden V. v. B. en abonne's I.B.T. tegen een zeer gering bedrag verkrijgbaar. *Haast U, want wij willen den voorraad spoedigst opruimen !*			
17.	De B.B.L. en Indianisatie	„ „ 0.50	„	„ „ 0.60

Voor niet-leden wordt de prijs met 20 % verhoogd.

Bij bestellingen boven f 10.— geven wij 10% korting; boven f 25.— kunnen wij 15% korting toestaan. Bestellingen tot een hooger bedrag nader overeén te komen.

Wordt lid
van de Vereeniging
van Bouwkundigen!

Uw lidmaatschap
is van waarde voor
den invloed van Uw
Vereeniging.

NIX BANdOENG.